

VÖG VOLAPÜKA. 2008.

Ninädalised.

NÜM 1	4
O Volapükaf lens valik mu digiks!	4
Sekuns kildeg (fa Frank Roger)	4
El Hanns Martin Schleyer	5
Vöds sapik löfa	5
Fo lon (fa Franz Kafka).....	5
Kadäm Volapüka	6
Dabükots nulik.....	7
NÜM 2	8
O Volapükaf lens Valöpo!	8
Timo peflödöl (fa Frank Roger)	8
Nedöb binon	9
Volapükäläükotem	9
Konsäl gudik	9
Täv lü Deutän lofüdik (I). Fa Robert Pontnau	10
Fospik.....	10
Magäds balid	10
Karl-Marx-Stadt	11
Drims drimas (fa John Redgwell)	11
NÜM 3	13
O Volapükaf lens Valöpo!	13
Täv lü Deutän lofüdik (2). Fa Robert Pontnau	13
Küpeds anik dö Republik demokratik Deutäna lofüdik	14
Sam gudik (fa Frank Roger).....	14
***	16
Nek jenöfo edatuvon oni !.....	16
Sobacogs tel	16
***.....	16
NÜM 4	17
O Volapükaf lens Valöpo!	17
Stonül magivik (fa Frank Roger)	17
Täv lü Deutän lofüdik (III). Fa Robert Pontnau	18
Moveg	19
Peilog	19
Sagods sapik (petrad. fa John Redgwell)	20
Sagods sapik mödikum (petrad. fa John Redgwell).....	20
NÜM 5	21
O Volapükaf lens Valöpo!	21
Lesleit (fa Frank Roger).....	21
Vöde bal, sinifi bal-li? (fa B. Bishop)	22
Löfob oli äsä binol	22
Dred deada (fa John Redgwell).....	23
Sagods manas lofüda.....	24
NÜM 6	25
O Volapükaf lens Valöpo!	25
Meib (fa Frank Roger)	25
Okiäl	26
Pük vönik pedönulifüköl (fa Adrian Pilgrim)	26

Kat oba Mäneänik.....	28
Dö tradutod gudik (fa B. Bishop).....	28
Redakan küpetom:.....	28
Sokrates sagom.....	28
NÜM 7	29
O Volapükaf lens Valöpo!	29
Viskid – jenotem meditäbik (fa J. H. Mackay)	29
Vol gudikumon ai – ab pianiko (fa John Redgwell)	31
Leval stääniköl (fa Frank Roger)	32
NÜM 8	33
O Volapükaf lens Valöpo!	33
Se zänod nesevädik Yuropa (dels teldeg in Byelorusän). Fa R. Pontnau.....	33
Bluf tima (fa Frank Roger).....	34
Vobod kina-li?	35
Kleilükam reidanes fa cifal tefü psams sonemik ela Schleyer (fa B. Bishop).....	35
I. De libertate (fa J. M. Schleyer).....	36
I. Dö lelib	36
Kikodo pük valemik neudik zesüdon (fa Arie de Jong).....	36
NÜM 9	37
O Volapükaf lens Valöpo!	37
Se zänod nesevädik Yuropa (finot). Fa R. Pontnau	37
* * *	38
Datuval – fanäböpan	38
II. De solitudine (fa J. M. Schleyer).....	38
II. Dö soelöf	38
Redakanapenet	38
Püks pedönulifüköl – püks kadämöfik (fa John Redgwell)	38
Redakanapenet	39
Fin tima (fa Frank Roger)	39
NÜM 10	41
O Volapükaf lens Valöpo!	41
III. De fructu carceris (fa J. M. Schleyer)	41
III. Dö frutids fanäböpa.....	41
Redakanapenet tefü frutids fanäböpa:	42
Lotidöp labü zibs valik (fa Frank Roger).....	42
IV. De misericordia (fa J. M. Schleyer)	43
IV. Dö kelied.....	43
Redakanapenet tefü kelied	44
Vöd, pük, set, tonatem (fa Arie de Jong)	44
NÜM 11	45
O Volapükaf lens Valöpo!	45
Kadäman Pietro Poletti – susmen Volapüka	45
Sap se Tsyinän	46
Föfiomuf, pödiomuf tima (fa Frank Roger)	46
Smilobsös !	47
Klotem zuik nekösömikün	47
Blöfäd slüdöfik.....	47
Datuval in fanäböp.....	48
V. Liberis de animalibus (fa J. M. Schleyer).....	48
V. Dö lans libik	48
Penet redakana	48
NÜM 12	49
O Volapükaf lens da vol lölik!	49
VI. De gratiis carceris (fa J. M. Schleyer).....	49
VI. Dö benäd fanäböpa	49

Stunidot kritidazäla	50
VII. Sanctis de captivis (fa J. M. Schleyer).....	50
VII. Dö fanäbs saludik	50
Baisenäl lölöfik (fa Frank Roger)	50
Pron Volapüka	52
Registar	54
Lautans materas Volapükik	54
Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.	54
Nunods dö jäfs kadäma.	54

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 1

YANUL 2008

(Pads 1 jü 7)

O Volapükaf lens valik mu digiks!

Ven, ün yels luldeg, äprimob ad studön Volapüki sodas ökanob spikön ko dokan Arie de Jong; ven, tü d. 31-id mázula 1979 hiel Ralph Midgley äfünom Flenefi Bevünetik Volapüka, e poso gasesdi tiädü „Vög Volapüka;” ven, tü yel ot äfünob Zänabüri Volapüka; ven, ün yel 1984 hiel Johann Krüger ävälom obi Cifali Volapükamufa: no ükanob spelön, das ölifikon ed öbenikon pük at. Too, ebo ün yel 2007 jenots saidiko veütiks ejenons.

Balido pefünon tü d. 1-id yanula yela 2007 Soged Bevünetik Volapüka (*logolsös Vög Volapüka I:2007, pads 2-5 e 8; Dalebüd nüm 1 yela 2007*). Medü jenot at i pefünon Kadäm calöfik (*logolsös Statudis §4.0*) Poso resodatopedes degtel gönü Volapük äpubons in bevüresod, e bü nelunüp els *Wikipedia* e *Facebook*. Nu konlet bukas e volapükadinas Zänabüra labons sefatopi tö Bukem Sogeda Britänik Sperantapükanas.

Zuo atdelo Volapük paspikon mödikumo ka sis degyels mödik dub telefon, dub visits e dub kolköms privatik slopanas. Klu glofon num Volapükaspikanas kobü num Volapükazilanas.

Spelobsös – noö fümikobs – das dü yel nulik ols, o reidans digik, skilik, zilik, ovipols glofükön ai plu plöpi stunidabik e küpovik Volapüka. Spikolsös e penolsös oni, e, ma zeils Sogeda in Statuds (§2.0) propagidolsös Volapüki valöpo!

Vipob valikanes olas glidis glimik e stigädiss stimabik dü yel 2008!

Brian R. Bishop,
Cifal Sogeda Bevünetik Volapüka

I:2:2008

SEKUNS KILDEG

(fa hiel Frank Roger)

Man älügolom lü ob, ed äsagom:

„Glidis ole! Labol-li timüli libik? Binob büosagan, e kanob lefümiko büosagön fütüri. Ta dolars deg ogespikob säkis anik ola. Nitedälol-li?”

„Si! baicedob” ägespikob, cifo bi änaütob obi bosilo ed ävilob muadön obi.

„Logobsös – oplöpob-li?” Orivob-li dasteifis obik e vedön liegik e famik-li?”

„Pidob, das no kanob sagön osi ole. Mied nola obik fütüra tefon sekunis kildeg okömöl. Sekü atos, säks olik mutons bejäfön fütüri mu niliki.”

„Ab büosag somik pemiedüköl no jinon obe so frutik,” äküpetob. „No cedob, das bos veüta veitik ojenon obe ünü sekuns kildeg okömöl.”

„Lio kanol-li sagön atos?” ägespikom. „Kanol neverätön. Nol lölik jenotas sekunas kildeg okömöl kanon sinifön u lifi, u deadi; no meritos-li atos dolaris deg?”

„Ag! Benö! äsagob. „Ogevob ole buädi dota. Odeadob-li ünü sekuns kildeg okömöl?”

„No.”

„So, kis ojenon-li obe ünü sekuns kildeg okömöl?”

„No mödikos. Suno operol dolaris deg – ekö!”

„No binon-li mon, keli debob ole ad pelön büosagi sonemik ola?”

I:3:2008

„Kuratö! Ibaicedol dö atos, no-li?”

Estäänükom nami omik, ed egivob ome dolaris deg, igo nevalo.

„Dotob nog vemo dö büosagaskil ola,” emurob.

„Ab skil oba blünon obe lemesedi nomädik,” egesagom. Vo viloböv labön remani äs ol ünü sekuns kildeg alik.”

Tän elüvom obi kobü mon obik, nendoto ad sukön remani, u viktimi votik.

EL HANNS MARTIN SCHLEYER

Su pad degid delagaseda Fransänik tiädü „Le Monde” tü dödel, 25-id tobula atyelik, tuvoy yegeđi lunik dö dalenef ela Johann Martin Schleyer, nemü Hanns Martin Schleyer.

Brigad Redik, tü del 5-id setula, yela 2007 äfanäböpon eli Hanns Martin, e bi reiganef Deutänik no ävilon libükön cifis brigada, om päsasenom kobü votikans pos oksasens cifas Brigada Redik in leziöb tü del 24-id tobula etyela.

Kodü atos, Fund „Hanns Martin Schleyer” änoganuikon zeli calöfik kildeg yels poso ad memidön pideidanis lo ministerans gida e länanina, e me vobots, e me doküms tefiks.

VÖDS SAPIK LÖFA

Kid löfana binon äs del in parad

Stabü famül löfik sog nämik stanon

Cils binons legivots löfa kosädik pales löfik

I:4:2008

FO LON

(fa hiel Franz Kafka)

Fo lon yanigaledan stanom. Man se länäd kömom foi galedan at e begom däli ad nügolön ini lon. Ab galedan sagom, das anu no kanom dälön ome nügoli. Man tikom bosilo e säkom, va poso ba odalom-la nügolön.

„Mögos,” sagom galedan, „ab no anu.”

Bi leyan lü lon ai maifon e galedan golom flanio, man bieğädom ad logedön ninio da yan. Ven galedan küpom osi, smilom e sagom:

„If atos bäton oli so vemo, steifülolös ga ad nügolön to proib obik. Ab küpälolöd: binob nämädik. E binob te yani- galedan balid. De lecem lü lecem galedans votik stanoms, alikan nämädikum, ka votikan. Ob it ya no kanob sufälön igo lülogedi kilidana.”

Difis soik man se länäd no ispetom; lon ai söton binön lügolovik valanes, tikom, ab ven logedom kuratikumo galedani lenlabü mäned plädik, nudi tipik oma, balibi Tatarik lunik, slenik, blägik oma, sludom ye ad stebedön, jüs ogetom däli ad nügolön. Galedan givom ome lustuli e dälom ome seidön oki flanü yan. Us seadom dü dels e yels. Ömna steifüloom ad dağetön däli ad nügolön, e fenükom galedani me begs okik. Suvo galedan dunom dasäkamis smalik: säkom ome dö lomän omik, e dö dins mödik votik; säks binons ye nekosädiks, sümons ad uts fa söls gretik pasäköls, e fino ai dönu sagom ome, das no kanom dälön ome nügoli.

Man se länäd, kel eblimom oki gudiko ad tävön, gebom

I:5:2008

valikosi, igo völadikosi, e steifüloom ad remädön galedani.

Galedan fe lasumom valikosi, ab alna sagom:

„Lasumob atosi teo bi no vilob, das ökredol, das enedunol bosu.”

Dü yels mödik man küpedom yanigaledani at. Glömom galedanis votik, e jinos lü om, das balidan at binom neletan teik ta nügol ini lon. Maleditom fäti neläbik, ün yels balid laodiko ä

nendemo, poso, ven bäldikom, te brumölo. Vedom ciletik e, bi dü studam mödayelik galedana, elogom i flibis in mäned omik, begom i flibes, das öyufons ome ed övotacedükons galedani. Fino logs omik vedons fiböfikums, e no plu sevom, va zü om vo dagikos, u va logs cütöns omi. Too igo in dag sienom nidi, kel ai nog stralon nekväniko se top po yan lona. Anu no olifom lunüpo. Bü deadam okik belifots valik kobikons in tikäl omik ad fomön säki, keli jünü no nog esäkom galedane. Lüvinegom ome, ibä ya no fägom ad löükön koapi estifiköl oka. Galedan mutom biegon vemo lü om, ibä gretotadif evotikom vemo negönü man.

„Kisi vilol-li anu nog sevön?“ galedan säkom, „binol vo nesatovik.“

„Valans steifons lü lon,“ sagom man, „kikodo üfo nek pläamü ob ebegom nügoladäli dü yels mödik at?“

Yanigaledan suemom, das man ya stodom ün fin lifüpa okik, e, ad pasienön fa lilasien fiböfiköl oma, älvökädöm ome: „Is nek äkanom dagetön däli, bi yan at dabinon te pro ol. Anu golob ad färmükön oni.“

(Tradutod fa kadäman S. Meira)

I:6:2008

KADÄM VOLAPÜKA

Tü fin yela 2007.

Kadäm ezepon fomis Volapükik tatas sököl, kels jünü no edalabons fomi calöfik:

BANGLADEJÄN (Bangladesh), BARBUDEÄN (Barbuda), BELISÄN (Belize), BENINÄN (Benin), CIBUTÄN (Djibouti), GANÄN (Ghana), GINEYÄN-BISAUÄN (Guinea-Bissau), GRANADEÄN (Granada), GRENADINUÄNS (Grenadines), HERZEGOVÄN (Herzegovina), KAZAKISTÄN (Kazakhstan), KIRGISTÄN (Kyrgyzstan), KIRIBATUÄNS (Kiribati), KOMORUÄNS (Comores), KVEATORA-GINEYÄN (Equatorial Guinea), LANTIGEÄN (Antigua), LEMIRÄNS LARABIK PEBALÖL (United Arab Emirates), LESOTÄN (Lesotho), LIBANÄN (Lebanon), MAKEDONIYÄN (Macedonia), MALAVIYÄN (Malawi), MALIYÄN (Mali), MIANMARÄN (Myanmar), MOZAMBIKÄN (Mozambique), NAMIBIYÄN (Namibia), NAUREÄN (Nauru), NIGERIYÄN (Niger), PAKISTÄN (Pakistan), PALAUÄNS (Palau), SÄCELUÄNS (Seychelles), SANKITEÄN (St Kitts), SANLUSIYÄN (St Lucia), SANTOMEÄN (São Tome), SANVINSENTEÄN (St Vincent), SIERALEONÄN (Sierra Leone), SLOVAKIYÄN (Slovakia), SLOVENIYÄN (Slovenia), SOLOMONUÄNS (Solomon Islands), SULÜDAFRIKÄN (= Tat bolitik) (South Africa), YORDÄN (Jordan), ZAMBIYÄN (Zambia), ZIMBABIYÄN (Zimbabwe).

Kadäm ezepon vödis nulik sököl:

JUEGAVOD = candy floss/barbe à papa/Zuckerwatte
KLIFAVÖL = cliff/falaise/Felsenwand
KROMOSOM = chromosome
LALGORIT = algorithm (stababumäd ot äs „logorit“ ya dabinöl)
MEKAVAMEN = robot/Roboter
PISTAG (bim) = pistachio/pistachier/Pistazie (tree)

I:7:2008

PISTAGANÖT = pistachio/pistache/Pistaziennusz (nut)
PLATOT (leäktronik) = circuit/Schaltung (electronic)
SKAPAJOL = cliff/falaise/Steilküste (coastal)
SLIFAKULABEL = roller coaster/montagnes russes/Rutschbahnberg
Tefü noids, kelis dunons böds/nims/näsäks, Kadämans esludoms, das:

dog **vaulon** (vaulön = to bark); dog e lup **murons** (*murön* = to growl/grogner/knurren); dog e lup **hagons** (*hagön* = to whine/gémir/winseln); kat **miovon** (*miovön* = to meow/miauler/miauen); kat **snuron** (*snurön* = to purr/ronronner/schnurren); jevod **hinon**; cuk **skriyon**; bub **luyon**; jip **mäyon**; kapar **mäyülon**; svin **grunon**; pijun **rukulon**; rab e krov **gratons**; leon, tigrid, stäg e ber **rorons**; mev e lep **skrikons**; bödils **tyirpons**; higok **kravon**; jigok **kagon**; dök **kvagon**; frog **kvagülon**; mug **feifülon**; bien e musak **brumons**; krik **tyirpon**; leefad **trompeton**; snek **sijidon** (*sijidön* = to hiss/siffler/zischen)

R. Midgley

Guvan Volapükaneffa

DABÜKOTS NULIK

Ma gased tiädü : „Vef Sperantapüka,” dabüköp „Iltis” (Fransän) blümon ad dabükön ünü yel at (2007) : Lifibepenami fa el Johann Martin Schleyer medü Deutänapük (se yel 1886, ko penets e bibliograf fa el R. Haupenthal), Volapük-bibliografi fa el Johann Schmidt e spikädi fa el R. Haupenthal tö Wien, Lösterän (telpükik).

In yeged tiädü : „Bukems mekavapükas e kaenavs nulik” tefü kolköm tö Wien, pö kel mödikans ebepikons dini at, el R. Haupenthal, lautan de „Mekavapük Volapük in ragivs e bukems,” cedom, das zesüdos ad dunön lisedi tefü Volapükots valik, bi pük et leduton lü primayels mufa Sperantapükik.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 2

FEBUL 2008

(Pads 9 jü 15)

O Volapükaf lens Valöpo!

Püks mekavik dalabons buädi gretik love püks netik. Kanoy dalärnön onis vifikumo, bi gramat binon fasilikum, e bi bumäd vödä binon nomik. Samo studans gudik kanons dalärnön gramati Volapüka ünü vig bal. Vöds Volapükik binons boso fikulikums ad lärnön, ab medü tidodem gudik, vöds Volapüka palärnons vifikumo yufü reids progedik. Hiel Louis de Beaufront äsagom, das kanoy lärnön püki mekavik ünü tim brefik, ab das dageb püka somik pö dinäds alsotik lifa neodon timi lunikum, igo yelis ad reafön.

Bi pluamanum obas espikobs püki te bali dü lif lölik; bi enotodobs tikamagotis obas dub setils patik, pük netik obsik eflunon gebi pükik valemik obas. E binon otos tefü püks netik valik. Pük alik dalabon patis lönik oka. Binos veratik ad sagön, das tikobs ma püks netik obas. Ab ven spikobs medü pük mekavik, no dalobs dunön somikosi. Balido, no mutobs glömön, das vöd alik püka mekavik dalabon sinifi te bali. Vöd pükas netik suvo dalabon sinifis difik. Sekü atos, mutobs sevön sinifi vöda alik, keli gebobs. Telido, mutobs notodön sinifi kuratik tikamagotas obsik. No kanobs klotön onis me vöds lomänapüka, bi vöds at suvo binons nensiämiks. Ed ekö säkäd gretik pro mödikans. No binos ai fasilik ad notodön siämi kuratik vödä fa obs pespikölas. Ven spikobs püki mekavik, pato Volapüki, no gebobs vödis so mödikis ad notodön tikamagotis äsä dunobs me püks lomänik, seko sets binons brefikums ka uts lomänapüka. Pro mödikans, fäg ad notodön sinifi kuratik medü mekavapük binon fikulik kodü flun püka netik. Ekö lekan ad gudükön love yels. Fümiko el Louis de Beaufront egidetom, ven äsagom, das kanoy lärnön stababumädi püka mekavik mu vifiko, ab das geb ona pö dinäds valik binon fikulikums, e kanon dulön dü yels mödik büä ebemastoy skili tefik at.

Ofövob dini nitedik at ün mul okömöl.

Valikosi Gudikün sedom Oles

sedom
Ralph

II:10:2008

TIMO PEFLÖDÖL

(fa Frank Roger)

Man näi ob pö bötädöpatab äflekoms kapi süpo obe, ed äsagom:

„Ekö bos, keli vilob sagön ole. Enu edunob stunabiki tuvedoti nolavik. Pos yels mödik vestigas töbidik, ekanob fino sävilupön kaeni ad stöpön flumi tima. Atos obinos jenot leveütik tefü nolav jenava.”

„Vero-li?” ägespikob ome plüto. „Egetob magädi gudik. Jonolös obe, begö! vio dunol osi.”

„Säkäd nonik.”

Tän man äjinom meditön, älogedom lü logs oba, ed äsagom balugiko: „Ekö! Eflödob timi!”

„Benö! Kio kanoy-li gebön kaeni at, e mögis kisotik lofon-li?”

„Eflödob timi,” edönuom, ab ililom-li säki obik?

Äsäkob ome säkis anik mödikums, ab alna ädönuom: „Eflödob timi.”

Älemufükölo jotis, ägolob lü tvalet, ed äsä ägekömob, äküpedob, das man no ga imufom.

Fädo äлилob omi, kel äsagom ai dönu: „Eflödob timi” mane flanü nedetik oma.

Äklülados obe, das flödakaen omik ilabon nitedi miedik, e no fe öbinon jenot leveütik, keli ispetom datuvan ota.

NEDÖB BINON...

Ven mot logof ini logils putüla nulo pemotöla.

II:11:2008

VOLAPÜKALÄÜKOTEM

Spuns tel fulü Linglänapük,
I bosil Nedänapüka,
Bos Litaliyänapüka;
Sod Fransänik, äsi püka
Kältanefa – nu migolöd
Skilo lü bül, kel binon pat
Deutänik; nu salolöd
Polänapüko, e lü at
Blinolöd pepi Spanyänik.
Tofis teldeg läükolöd
Vina Macaränik gudik,
Me bos püka Singalanik;
Hotenotik e Yapänik;
Grikänapüka fe boso,
Hebreya, latina poso.
Lovegifolöd su migül
Skandinänapükas anik,
Rusänapüka neifatip.
Püka Telugud panemöl,
(Te smalikünosi geböl);
Stürülolöd kälöfiko
Türkänapüki löpio.
Fino lü kvisinöp vifo
(Nögis flifik i zifao
No glömolöd mälis zao!)
Täno el Jleyeramagiv!!
Kvisinolöd vali, e kük
Ovedon läbo Volapük !

(Poedotil muadik at äpubon su pads gaseda Jveizänik ünü yel 1888. Esteifülob büo ad tradutön oni se Deutänapük rigik ini Volapük; ekö steifül oba lätik; spelob, das atna egleipob kuratikumo lani ota.)

KONSÄL GUDIK

Ad votafomön menis valik, primolös balido ad votafomön famüli.

TÄV LÜ DEUTÄN LOFÜDIK (I)

(Fa hiel Robert Pontnau)

FOSPIK

„Vilol-li labön spodani in Deutän Lofüdik?” äsäkom balan flenas oba. „Etuvob ladeti spodana su pad gaseda pro yunanev kobädimik Fransänik. Zif dalabon nemi fasiliko memoviki: Karl-Marx-Stadt.

Bofans obas älabons spodani ot dü muls anik.

Ûn tim et, Deutän Lofüdik äbinon län lölöfiko nepesevöl; no ädabinon yum dipik vü on e vesüdäns, ed äpenoy nosi dö Deutän Lofüdik pläämü vöds anik noik. Atos egalükon nuläli oba.

Äbinon nitedik ad reidön dö lif aldelik us e ad sedön ode potakadis. Leigüpo ägudükumob sevi obik Deutänapüka, keli älärnob, kobü latin, pö jul.

Äsevob te nemödikosi dö Deutän Vesüdik, kiöpio itävob büo ko grup kejulanas. Ab bepenam dö Deutän Lofüdik fa spodan oba äbinon mödo fredimik, ka ädaliloy in Deutän Vesüdik.

Seimna spodan oba ävüdom obi ad „visitön läni güik Deutäna Vesüdik.” Ädisinob ad tävön usio me tood ko flen-studan; ebo igetobs visumi, e mot oba no äneodof eli Renault 4, keli enu iremof: toodi smalik labü vifots kil äsi vif mödikün milmetas 104 a düp zao.

Fa nunods lejekik dö län at peskanöl, mot obik (fat liedo ideadom) äproibof obe tävi, bi ikredof, das neai ögekömob, e das öbinob fanäböpäb us, ibä bü yels anik bumäd völa di Berlin igalükon kredi, das nek äkanon lüvön läni at. Te pos medam tidana obik latina, keli mot oba ädalestimof, pädalos obe ün yel 1966 ad tävön, sogü flen oba Fransänik, ini Deutän Lofüdik klänik.

Täv da Fransän ädulon dü dels tel. Ûn tim et ädabinon te toodaleveg bal mö zao milmetas jöldeg suludü zif ‘Lyon.’ Ämutoy pelön „büfiko jüs gepelam bumädifrädas.” Adel, lunüp pos gepel frädas at, pelay ai. Ûn tim et, äbinon veg gudik, balugik; äbinons toods saidiko mödiks, ab säkäd äbinon ad reivön fledavabis mödik me tood obas nevifik. Älifädobs neiti pö lotidöp noludü zif ‘Lyon;’ zif zü kel ya ün tim et äkanoy zivabön su ziveg veitik.

Tü göd sököl, ämovabobs göliko, ab litasit mälvoltik tooda obas no ädalos obes ad vifiko vaibön bü solasülöpikam.

No plu memob topi, kiöp älifädobs neiti telid, seimo pö lotidöp in Lefot Blägik nilü zifil : Freudenstadt. Valikos älogoton mödo lüxüödikum, ka zifs gedik, kelis jünü ilogobs.

Tü del kilid ärivobs zifi lätik bü tatamied nemü ‘Hof.’

Ûn tim et, el ‘Hof’ äbinon zif gedik e nenlifik. Memob viktualaselidöpi smalik, kö ilärnob vödi Deutänapükik „Büchsenöffner.” (= bügimaifüköm), äsi logodajästi lügik jibötana sosus äseivof zeili täva obsik.

MAGÄDS BALID

Fino erivobs miedi it. Ämutobs benüpenön fometis alsotik mödik. Bürokrat kinik: zötam tolädabüra, monizötam, monicein (kobü flag ad kipedön fometis ad registrarön onis pö poldabür topik), sur büfik, (keli neodobs ad zögedön tö Karl-Marx-Stadt). Ûn tim et, ämutoy ceinön makis lul aldeliko; äbinon suäm mu smalik, kel äzunükon vesüdänanis.

Se laodanunöms, igo in süts, liloy radioni Deutäna Lofüdik.

Vilag balid, da kel ebeivegobs nemü ‘Gefell’ ägivon obes magädi „volafinik” plu ka zifil ‘Hof:’ doms gedik, süts pepavöl, tood bäldik : Škoda in parköp zänodik e saikul bäldik, kel ävabon dis rein

primöl. Veg at ädulon jü toodaveg tö ‘Plauen,’ zif balid. No äbinos dakosäd mödik, ab no ispetobs osi, ibä us äbinon fin vega pro Deutänans Lofüdik; Deutän vesüdik pro ons äbinon valemö nerivovik. Toodaveg ädulon ai; dakosäd nemödik, too mödikum, ka ispetob. Toodils mödik : ‘Trabant,’ suvo bäldiks, suvo nejäfidiks, kels ästadons flanü veg äküpälükons obis plu ka bels jönik fulü bims.

Ekö zif ‘Plauen,’ zänodagretik, lödateads balid kokretik nulädik, kels igo lä obs ün tim et pävätälons as bumäds jönikün; toods saidiko mödiks : els Wartburg, Trabant, Škoda, Moskvich e Volga. Ekö zänod zifa, kel isufon boumädi vemik. (Esagoy obe poso, das boums ai iflapon süttagulis). Ekö selidöps, kö päselons härbats e fluks, ab no fluks sulüdik; poodked lunik vabas fo bänsinöp – valikos älogoton bäldik leigodü Deutän vesüdik, ab doms gedik e zänodazif binon boso sümik zifes Fransänik ün tim et.

Pos zif ‘Plauen’ primon toodaleveg, ab dalabon flani te bali – vegi telik: flan votik binon te luveg; klülabiko dakosäd nemödik no neodon plu ka vegi nomik, ed äbinos so jü zif : Zwickau. De Zwickau jü Karl-Marx-Stadt dabinon toodaleveg kösömik labü vegs fol se kokretablögs pefabriköl, kels noidons dis toodaluibs. Vif pämedükon mö milmetes tum a düp. Sekü vif nemödik tooda obik, no ikudob dö atos. Ab ün tim et no äkanob sevön, das poso övedos säkäd pro toodan alik, e das suno in län at vif su länavegs pömedükon mö milmetes jöldeg a düp.

KARL-MARX-STADT

Zif at notedon oki nen kosäd mödik; toods nejäfidik kösömik binons flanü süts, e dabinons doms bäldik gedik. Gasinalampads ve süts in harat bäldik stunükons obi, aniks otas igo glutons dü del. Doms pakälons te nino. Fasads binons gediks, e logoy nog dämi pekodöl fa krig. Jiedöps dabinons ve luyals. Suäm lektina e gasina binon nejerik, loatamon binon nemödik, seko kanoy spalön mesedi boso ad remön dinis votik. Ab klülabos, das loatamon nejerik at no saidon ad kälön domis.

([Dili telid](#) kanoy reidön in gased mula okömöl)

DRIMS DRIMAS

(fa hiel John Redgwell)

Pötü motedazäl obik ägetob moni de famülans, me kel äremob legivotis mödikum poso. Ün neit pos motedadel, ädrimob, das binob in zif, e memob, das dabinon selidöp in süt cifik, kö seloy planis patik. (Nitedob vemo dö plans). No eplöpob ad lükömön lü selidöp at, bi igalikob!

E galikölo, äkredob, das selidöp in drim jenöfo dabinon. Tefü pluamanum drimas, ven galikoy, suno konstatoy, das dins, kelis elogoy in drim no binons jenöfiks, do stabü jenöf. Tefü selidöp, keli ilogob in drim at, äjinos obe, das vo dabinon äsä ilogob oni drimölo. Pos minuts anik fino äkonstatob, das selidöp binon te selidöp drimik, e no dabinon jenöfo.

Bü yels bal/tel, iplakob drimi bisarik dö deadanöp. Dü drim imemob deadanöpi äsif ibinob us büo; änob luvegi kebik, mebastonis, igo bumotili boadik finodü luveg. Egalikölo päsuädob, das deadanöp vo dabinon in vol jenöfik, ed igo ikredob, das drim äbinon mem se lif büik!

Ävätälöb magedi at mödo, e fino äkludob, das drims atsotik binons jenöfo drims drimas! Äsäkob obi, kis binon-li rig drimas? – Sienastöf se vol jenöfik. Drimölo ye tikäl sumon dilis jenöfa e dönumeikon onis as magädis nulik. Samo, vilag, keli logoy drimölo kanon binädön me doms se süt, kö lödoy, se süt in vilag nilik, igo se zif, keli älogoy bü yels mödik e keli iglömoy. Drimölo, tikäl memon valikosi! Klu, drims geböfiko binädons me magäds se stad galik, ab kludob, das ömna tikäl drimöl memon i dinis se drims büik e meikon medü ons magädis nulik. Atos kodon kedoti onas in tikäl, seko egalikölo, kredoy, das magäds, kels binons fons drima, rigons de vol jenöfik!

Drims drimas kanons binõn bisariks, igo dredükõls, ab if vätäloy, das rig onas no binon vol jenõfik u lif büik, ab te drims büik, dred nepubon, e kobü on müster ä blesir magäla.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 3

MÄZUL 2008

(Pads 17 jü 23)

O Volapükaf lens Valöpo!

Äsä ya epenob, vöds püka mekavik mutons dalabön sinifi te bali. Ab balan reidanas obsik epenom obe ad sagön, das, cedü om, atos no binos mögik. Koefom, das, yufü yümots difik, Volapük kanon notodön sinifis mödik, ab refudom ad baicedön, das vöd alik püka dalabon sinifi te bali.

Teorod püka mekavik flagon, das vöd alik dalabonös vulasinifi. Vulasinif somik binon valemik e ninädon sinifilis votik, kels röletons ko sinif cifik. Samo vöd : „spik” dalabon sinifi cifik : „spikafäg.” Medü foyümots ä poyümots kanoy getön sinifilis zuik, kels no votükons sinifi cifik, ab kels stäänükons oni. Xam brefik vödabukas, noe Volapüka, abi pükas netik, olesions osi. Ab dif binon, das Volapük, bi binon mekavik, dalabon disini gudikum, ka püks netik, kela disin binon lölöfiko fädik

Buäd püka mekavik vo binon, das sinif vödäs pegeböl binon ai klilik, sevabo, das no kodon misuemis.

Ab kanoy-li ai tuvön vödi ad notodön sinifi kuratik vödäs nulädik? Fikuli at no kanoy noön, bi nolav stepon föfio nenstopo. In tef at, ven vöd pötöfik no dabinon, mutoy sümädön pükis netik, e datuvön vödi tefik... ab no modü ot. Suvo püks netik jafons vödis nulik ad stimön pösodis u länis; suvo välons vödis stabü Grikäna- u latinapük. In tef at, vöds nulik pükas mekavik sötöns buikumo fläkön sinifi sästantik mageda nulik.

Bü val mutoy neai labön väli sinifas tel u plu a vöd, bi vöd alik muton dalabön sinifi sästantik te bali, voto pük mekavik binon döfik..

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

III:18:2008

TÄV LÜ DEUTÄN LOFÜDIK (2)

(fa hiel Robert Pontnau)

Kodü rein no äkanobs visitön zifi; seko igolobs lü biribötidöp nilikün ad bespikön dinis aldelik e ad drinön biri. Bötidöp no äbinon lüxüödik, ab mu nejerik. Kanoy drinön biri mödik, e lotans äbinons mödiks. Id äjinos obe, das no dredoy ad libiko spikön. Flen obas äbinom pänsionäb kodü nefägöf; logs oma äbinons vemo fibiks, ab danom Repübliki Demokratik Deutäna Lofüdik, das kanom lifön saido gudiko me pänsion. Osuemob, das fümiko no lobülom vali, ab sogasit binon mödo gudikum ka ut vesüda. Ab mutoy ye binön prüdik: samo, ad notido sagön, das hiel Walter Ulbricht (tatacif ün tim et) binon svin, odugon oyi vifiko ini fanäböp!

Tü del sököl ägolobs balido lü poldabür ad getön blibidälazöti. Mutoy jonön kiti, kel pägivon obes pö monicein. Täno egetobs a del alik makis kil kobü mög ad zögedön lonöfi medü monicein nulik. Blibidälazöt ye lonöfon te in ziläk patik; if viloy golön ini ziläk votik, mutoy gekömön lü poldabür e begön stäpedi nulik. Tü del ot, jimatän flena obik esagof obes, das mutobs duggedön ofi ad remön böri e jonön tävadientifädi obas, ibä dilodoy böri poro, kel paselon adelo. Ägolobs seko lü böriselidöp. Äbinon selidöp balid sogädimik, keli ilogob. In yad po lödadoms bäldik gedik, äbinon relavab nen luibs. Us älogoy te prodi bal, sevabo: böraporis mödik a grams 250. Nen fikul eremobs böri mödik – saidiki ad dulön dü mul bal. No ispetob ye ad logön selidöpi so nejöniki.

In zänod zifa logoy selidöpis kösömik. Bumav sümedon ut yelas mäldeg. Ye dabinons cifasüts te tels. Jinos obe, pö loged balid, das dif leigodü läns vesüdik no binon gretik, ab vifiko oküpetob dü visit oba, das cans mödik no binons fasiliko tuvoviks is.

Zänodazif it binon bumädöp gretik. Potöp nulädikün ya pebumon, e zänod dustodik osökon. I bumoy trämastajoni zänodik, e dabinons parköpis saidik pro toods. Selidöpis smalik lofons flukis, härbatis äsi dinis aldelik. Sigarülis kanoy getön se cins, ab ats suvo nejäfidons.

III:19:2008

In zänod zifa id eküpetob toodiselidöpi jönik, ab ad getön toodi, mutoy lunüpo stebedön. Samo: yel bal ad getön eli Moskvich, yels tel ad getön eli Wartburg, e yels kil ad getön eli Trabant. Kanoy i remön eli Škoda, toodi Tsyegik, ab mutoy stebedön blüni se Tsyegän. Yunans vabons suvo su motorasaikuls, ti ai in Deutän Lofüdik pefabriköls. Poso klülados, das buükons toodis, pato dü nifüp lunik. Ab noe mutons stebedön, abi suäms i binons mu jeriks leigodü meseds onsik: el Trabant frädon maks 8.000; el Wartburg frädon maks 14,000 ed el Moskvich frädon maks 10,000. (Mesed zänodik vobana neskilik binon te maks 650 a mul). Toods pefabriköl in vesüdäns binons nesuviks – valemö legivots de röletans, kels lödons in vesüd.

KÜPEDS ANIK DÖ REPÜBLIK DEMOKRATIK DEUTÄNA LOFÜDIK

In dom spodana obik vifiko eseivobs nilädanis mödikün. Mens se län vesüdik binons nekösömiko nitediks. Alan ävilon sevön bosü dö lif aldelik in „Vesüdäns,” äs enemons onis. Sekü atos, äkanob fasiliko getön magodi cedas pösodik in län kiöpo ceds no äkanons dabinön tefü buükams bolitik pösodik. Noganükam lödöpas binon gudik. Alan dalabon televidömi blägik-vietik. Suäm geilik ye no obinon süpäd, bi ün tim et i lä obs voban neskilik ämutom vobön nemuiko dü mul bal e laf ad remön televidömi. Mödikans dalabons televidömi sis lunüp.

Soaro televid e bötidöp binons yofams cifik. Ab igo bü televid bötidoy mödo. Drineds lalkoholerik binons nejeriks, e bötidafäg geilik ti valemik estunükon obi. Süpäd kion! Kanoy logön televidaprogramis libiko se vesüd. Sekü atos, kanoy leigodön nunis bofaflanik. Ab mens mödikün nenitedälons mödo tefü bolit. Suvo

eküpetob, das ven binon nunaprogram, primons ad luspikön bevü ods e televidons te dönu ven program binon muadik. Programs muadik binons gudiks. Tatanuns fe krütöns vemo vesüdäns e dajonons reafis lofüdik nen krütön onis.

([Finoti](#) kanoy reidön su pads gasesa okömöl)

III:20:2008

SAM GUDIK

(fa hiel Frank Roger)

„Sevol-li, o Susan?” äsagom obe ziom Geoffrey, „ebetikob bosü, keli elogob in televid.”

„Vö! kis äbinon-li atosü?” Kösömiko ziom Geoffrey ävüdom obi tü zädel alik ad drinön bovüli kafa pö bötidöp pebuüköl oma in zif; täno äbespikom lunüpo bali yegädas löfilik oma. Ziom obik binom militan pepänсионöl e dilobs nitedis u cedis töbo nonikis. Äslüfom kafü oka, ästrabom ta solanid, kel ästralon da fenät, ed äsagom: „Enu ededietoy timi mödik in televid tefü komips difik, kels vutons valöpo da vol. Spikoy ai dö lekruäl, dö lejek, dö barbar levemik.”

„Ag! si!!” Ziom obik klienom ad jäfikön me yegäds, kels ledutons lü tim, keli älifädöm pö milit. Sevom gudiko, das no plidob dinis somik, ed änulälöb, kikodo ibejäfom yegädi patik at. Ba äcedom, das ilabom bosü leveütik ad sagön in tef at.

„Ekö, o Susan, ai magoy komipis as dins lejekik. E klüliko verätöy, ab dalabons i flani siik, keli neai küpälükoy.”

„E flan siik komipas, kis binon-li?” äsäkob Inämükob obi ta bal pöjutaspikädas patedik oma.

„Komips smalükons pöpanumatis. Binobs tu mödiks. Planet obsik no kanon bejäfön plu ka balionis mäl menas, igo mödikumis; no dabinon provid natik saidik; no dabinon lödaspad saidik. Men kontrolon leglofi at dub komips. Binos med ad kontrolön pöpidaglofi. Betikolös osi, o Susan!”

Ätikob dü timül, ed äsludob ad pledön pledi ot. „Ab to komips, kels vutons valöpo, pöpanumats löädons ai. Klülos, das te komips it no saidons ad nosükön menefi. Jenöfo komips tel volik no eceinons numatis. Cedob, das sötobs nüdugön medis pluik.”

„Kisi vilol-li sagön, o Susan?” Fron dibik ipubon su flom zioma obik. Nendoto äkupälom lölöfiko anu.

III:21:2008

„No sagoy-li, das mens mödikum padeidons sekü mijenots dakosädik, ka sekü konflits militik? Cedob, das atos lofon obes mögis ömik.” Ziom Geoffrey ästunolülogom obi; vöds kleiliko ädefons ome.

„Kikodo no moukoy-li spidimiedükami?” ämobob. „Atos opluükon mijenotis deidik. E klüliko mutoy i proibön gebi sefazönülas, bi neletons menis ad deadön sekü kobojoiks.”

„Vilol-li vo sagön osi?” ävisipom ziom Geoffrey, kel äkanom töbo kredön utosi, keli älilom.

„Ökanobs i dunön mödikumosi,” äfövob. „Ökanobs refudön ad kälön viktimis, kels isufons viodis lifitädöl; kikodo no färmükoy-li malädanöpis valik, i proibön medinis valik-li? Kikodo nekäloy-li malädanis ä vunäbis-li? Somo ökanobs deidön menis mödikum. Sekü atos, te nämikünans öläilifons. Noe ölaboy menis nemödikum, abi igo susmenis. Cedob das gidetol – dabinons mens tu mödiks, e mutobs sukön tuvedoti in tef at. Mobs oba, plitons-li ole? Baicedol-li ko ob?”

Ziom Geoffrey älemufükom kapi. „Ag, Susan!” äbinos valikos, kel äkanom sagön. Kleiliko tikasökod oba ifavükon omi, ifi ibevobob tikamagotis oma. Kleiliko no ispetom medis so lemuikis de jinef. Jiyunans no tikofs e spikofs soiko.

Pos seil nekoventik, ziom Geoffrey ästeifülom ad dugön spikoti obas ini vat takedikum, ab vim pibreikon. Sekü atos no äbinon süpäd ven äsagom, das äbinos gudik ad elifädön timi ömik kobo, ab das anu ämutom vo mogolön. Ipromom ad telefonön obe seimna bü brefüp ad kobospikön dönu. Äprimikölo ad lovegolön love süt, iflekom ad vinegön obe, ab no ilogom toodi, kel änilikon lü om mö spid vemik. Tio iplöpom ad flaniobunön tü timül lätikün; te mö zimmets ömik tood ineflapom omi, e poso imospidon.

„Elogol-li etosi!” ävokädom ziom vutiko. „Luman et tio edeidon obi!”

„Ba äbinos desin oma,” egespikob.

III:22:2008

Kofudükölo, äsagom: „Kisi vilol-li sagön me vöds at, o Susan?”

„Ätikob, das äprimikol ad jonön sami gudik e jedön oli foi tood et.”

„Sami gudik-li?”

„Benö! Ya esagol, das obs binobs tumödikans. e das ömikans obas mutobs deadön. Äcedob, das isludol ad jonön obes modi gudikün ad dunön osi!”

Dü timül istunolülogom obi seilo. „O Susan! Löfob oli vemo, ab spirit ola lienetükon obi. Äcogol, no-li?”

„Mmm – „äsagob, „mögos.”

„Mögos-li?”

„Si e no. Suädükol-li nog tefü flan siik komipas?”

Älemufükom kapi. „Mutob meditön osi. Poso äsagom „Adyö!” obe dönu, e atna älovegolom love süt kälöfiküno.

Hiel Tom binom vo liegikan,
Ab no binom seko läbikan.
Suvo ludrinom
Bi efe binom
Pounábalionídalaban.

Suviküno ägolom lü sanan,
Bi man at ga äbinon konsälan.
Omi lü Yurop esedom,
Kodü vob nenstopik evedom
Yurodábalionídalaban.

Etravärom seani malädan
Drima Lamerikänik fanäban.
Ab vi! deadom
Büä evedom
Dolarábalionídalaban!

III:23:2008

NEK JENÖFO EDATUVON ONI !

Nek edatuvon oni, ab valikans (u pluamanum) obas gebons oni aldeliko – binon sob! Äs dins mödik, sob pädatuvon fädo !

Ûn rutim lekevibelödans äkvisinons nimis love fil. Pinäd nimas ädoniotofon sui zen boadik fila. Äküpedoy, das nams miotik, kels pipinons me migäd vamik pinäda e zen, äkanoy klinükön nimis, logodi, igo koapi lölik pösoda, kel ägebon oni.

Ab Grikänans, kels äbejäfons patiko kopikäli, äledunons lekani sobimeka. Iplöpons gudikumo ka lekevibelödanas, pos sperimänts mödik, ad mekön sobi pötöfik.

Poso Romänans id iblufons gebi leülas, miliga, miela äsi nimapinädas difik. Ämekons sobis ad geb pösodik e ad geb komunik.

Jireg Lisabet Lingläna äbinof jenöfo pösod balid ad gebön sobi ad banön almuliko in vin redik!
Seko ven gebobs sobi ad lavön, banön u ad jeifön, no glömbös jenavi vemo lunik ota!

SOBACOGS TEL

Ûn del semik, flen oba äspikom sevädane seimik, kel äsagom ome: „Dog olik binon nim miotikün, keli ai elogob!” „Ab dog obik binon miotik te plödo; nino binon dog klinikün vola! egespikom. „Ab lio kanol-li sevön atosi?” esäkom nulälo sevädan. Flen obik äsmililom: „Ävigo efidom diledi soba, keli etuvon in banacem!”

„Neai büo eloegob doniokömön himatan donü tridem so vifiko äs edunom osi agödo,” ekleilükof vom nilädane. „Kikodo-li? Äbinom-li latik pö voböp?” äsäkof nilädan. „Ag no! Iglömob, das agödo ileadob falön diledi soba löpü tridem !”

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 4

PRILUL 2008

(Pads 25 jü 31)

O Volapükaf lens Valöpo!

Tefü setäd oba, das vöd alik püka bevünetik sötön dalabön sinifi te bali, Cifal it epenom obe:

„Dälob-li säkön, va vöd igo püka mekavik dalabon sinifi te bali?

Balido, nosi sagol dö feled sinifas vöda. In pluamanum pükas, kels dalabons vödastoki smalikum, feled zänedik vöda binon vidikum e difikum ka ut vöda Linglänapüka, samo; kodü atos, kanoy sagön, das vul in Volapük leigodon ko vöds ömik in Linglänapük. Too, medü yümots, suvo kanoy mekön vödis mödikum in Volapük tefü feled ot, ka in Linglänapük it.

Telido, igo in mekavapük, vöd dalabon sinifis difik ma set patik e do spikan patik nilikon lü verat, neai bradon lölöfiko verati. Sinif olik te nilikon lü sinif oba, e kludo mutobs kobospikön u kobopenön sodas kanobs nilükön sinifis tefik. Ba no baicedol ko ob: ekö dif sinifas vü suem obsik vulas e veratas.

Kilido, nendoto no kleilükob gudiko tikamagotis e tikavi oba. Ba ob it no suemob lölöfiko verati. Ekö kods ad kobospikön e kobospodön mödikumo, suvikumo e kuratikumo, no soeliko ad lärnön püki e ad gudükumön gebi püka it, ab ad suemön okis ed odis.”

Cedob, das Cifal jäfikom me sinifav dialik, keli no kolkö moy tu suvo bevü spikans komunik püka seimik. Zeil püka bevünetik binon ad yufön menis ad suemön odis tefü dins aldelik, e pük somik plöpon ad atos dub vöds labü sinif bal. Ven spikoy dö telspikots filosofik u nolavik, mens it mutons sevön sinifi patik, kelis vilons notodön. In tef at, pük bevünetik dalabon kani ad fölön neodi at.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IV:26:2008

STONÜL MAGIVIK

(fa hiel Frank Roger)

„Lölöfiko paperob,” ätikob el Robert sosus idasevom, das ägolom sirkülo. „Fümob, das ekömob isio büo. Top at binon labüren;

vegs, laels e mebotaselidöps valik at logotons dientifiks. Neai sötob ekömön ini labüren at.”

„Kiöpao kömol-li, o flen oba?” äsagom ome balan selanas mödik mebotas, kel ai ästeifülom ad küpälükön omi ad selön ome bos.

„Linglänao,” äsagom.

„Dalabob ebo utosi, kelosi sukol,” ägespikom ome selan, ed äjonom ome bos, kel älogoton äs lubijut, kela sürfät lumagifiko pekölöl änidon in neoninalitem. „Ekö bos pötöfikün pro ol – stonül, kel oyufon oli ün timüls veütikün lifa olik, e kanob lofön oni ole mö suäm mu gudik, o flen oba!”

El Robert älemufükom jotis ed äföfiogolom. Äfavikom dö selans valik at, kels äseloms dinis somik, e kels äspikoms valikanes ad lofön ones suämis gudik tökü bijutüls e luparatüls okas.

Älogedom viföfiko gloküli oka, ed ädasevom, das mutom tuvön mögo vifiküno segolöpi basara, bi no ävilom nefanön nibudi, e nendoto jimatan iprimikof ad kudön tefü om.

Iflekom oki lü nedet, ed ästeifüllob ad tuvön vegi zänodik, kel fovon lü segolöp, ab pos minuts ömik, ekö om dönu tö top ot büik. Ed ekö selan ot, kel älofom ome stonüli dönu, ed äsäkom ome: „Kisi opelol-li obe tökü on?”

El Robert no ademom omi, ed äflekome oki atna lü det, too no ätuvom vegi zänodik dönu. Pos minuts ömik ekö om tö top büik.

Selan älofom ome stonüli dönu.

„Yufolös obi, begö!” äpläidom el Robert. „Golob ai sirkülo e mutob sekömön se top at vifiko.”

IV:27:2008

„Jinos obe, das no suemol,” ägespikom selan. „Jenöfo näm stonüla binon, kel tiron oli isio ai dönu. No ostopon jüs oremol oni.”

El Robert äseifom. „Benö! Vilol-li yufön obi if oremob oni?”

„Fümiko!” ägespikom selan, ed äplänom ome lüodemi tefik, keli el Robert ästeifülom ad memidön.

„Danob oli vemo,” äsagom el Robert.

„Stonül at oyufon oli,” älesagom selan, ed älofom ome bijutül dönu.

„Ag! Baicedob,” äsagom el Robert ed äremom meboti mö suäm gudik.

„Fäti läbik! äsagom selan ele Robert, kel imogolom ko stonül magivik sonemik, ed igolom ma lüodem fa selan peplänöl. Läbiko ärivom fino segolöpi.

„Esekömob te labü tim saidik,” ätikom, ed äjedom logedi vifik sui glockül oka. Binob vo danöfik selane et, u ba stonüle-la,” ätikom kofo. Ävifom lü tärat, kiöp jimatan ästebedof omi. Älöstanof sunädo kü älogof omi; logod ofa pägrufon kudo.

„O Robert!” Kikodo ezögol-li so lunüpo? Olatobs ad kolkömön nibudi. No mutobs nefanön oni. No geikobs lü lotidöp obsik – penoganükoy töri obas, no memol-li?” Motävobs de zif at.

„Ya sevob osi, ab peperob in basar. Binon labüren labü vegs, laels e törans mödik, kels fulükons kvadapuidi alik. Pidob osi vemo, o löfäb!”

Pos sekuns ömik, ekö ons su nibud, kel äveigon onis lü zif fovik ad fövön logöfatävi at telvigik. Ab bos äböladon matani omik.

„O Robert,” äsagof, „dü lespat olik in basar, älogob yäki jönik in selidöp näi tärat. Ävilob remön oni, ab no ädalabob moni saidik u

(Kanoy reidön [reti konota](#) su pad 31)

IV:28:2008

TÄV LÜ DEUTÄN LOFÜDIK (III)

(fa hiel Robert Pontnau)

In lödatead löpik lödon famül patedik. Fat binom räyunan pö cinafabriköp. Jimatan vobof pö putajul dü del lafik a vig. Labons sonis tel. Balan omas dunom düni militik e soaro binom suvo lomo. Ebo efinükom studis oka e no nog eprimom ad vobön. Ab tefü vob, nek tupon oki. Vob dabinon pro valikans. Meseds no binons gudiks, ab vob binon ai fasilik, ibä voboy neviviko.

Son votik binom suetöman nekulivik. Dalabom mesedi saidiko gudik; espälo moni saidik ad remön motorasaikuli nulik. Plidom jipulis e visitom suvo danüdöpis. Disinom ad matön ün del semik pos soldatidün, sevabo: muls degjöl, e spälo moni ad remön neodotis. No nitedälom tefü bolit, ab blod oma viom demü tatamied pefärmüköl. Plidomöv ad visitön Deutäni vesüdik, no ad blibön us, ab te ad logön. Suvo lilob ledesiri at. I desirom ad kanön fasilikumo tävön ninü „ninet sogädimik.”

Suno fat obinom pänsionäb. Blod oma lödom in Deutän vesüdik, ab kanom visitön omi te as pänsionäb. Blod ye imofugom dü yel 1953, ab kanom gekömön dönu lü lomän kodü stiam. Cog komunik binon : „Ekö län balik kiöpo fredoy ad bäldikön, bi täno kanoy visitön vesüdäni.”

Lif no binon näutik. Tü zädel telid alik voboy nog. Kisi dunoy-li dü tim libik? Mens bäldikum televidons. If viloy reidön, dabinons bukems gudik. I buköps lofons bukis gudik, cifo mu nejerikis. Ye buks valemo pedabükons su papür nejerik. Dabinons tradutods mödik literata se läns lofüdik, ab

i literat se vesüd, cifo ven krüton sogädi; literat somik tefü lofüd binon nefasiliko tuvovik, e vifiko fiselon.

Dabinons delagaseds äsi gaseds votik, kels binons vemo nejeriks; papür i binon negudik. Pläamü gaseds nivoda legudik äs :

IV:29:2008

„Sinn und Form” (= Sien e Fom, kel binon gased kadäma lekanas) tuvoy te cedi paleta.

Delagaseds jinons obe gidiks, ab binoy dotimik. Ed ob, yels poso, odatuvob kodi atosa ven oflekob obi lü gasedakonlets yelas luldegas; ün tim et äjenons volutils äsi straikis, balido tö zif Berlin, poso tö zifs votik, e gasedem topik ämänioton nosi in tef at. Dabinons i magodagaseds anik, samo : „Zeit im Bild” (= Timäd medü magod) kel binon nitedik, ab kel krüton vesüdi e lobon ai lofüdi. Te gased bal, sevabo: „das Magazin” dabükon in samäd alik vödemis ä fotografotis lasivikis. If no lebonedoy gasedi at, kanoy te fädo tuvön oni su bukaboeds gasediselidöpas. Mödikumo ka lä obs, lalkohol flumon, e no binoy pato sevärik tefü lif genik. Tagrodaslivilis kanoy remön se cins. Otgeniälanis no eküpedob. Pos yel nog bal otgeniäl obinon dälovik bisä binoy prüdik, ab in läns votik lofüda reigon nog het ta otgeniälans. Jinepued no binon veütik in län veitacedik; calöfiko tat no dälon oni e lüdon ta on. Ab sagoy, das pö trenastajons kanoy tuvön jinepuedanis. No äkanob kredön somikosi, ab pos yels ömik, ob it elogob atosi.

MOVEG

Ekömon del lätik steba obsik. Sagobs „adyö” sevädanes, kels so plitiko elotedons obis, u kelis evisitobs dü steb obas. Glötons.

Preparobs sändvigis ad fidön dü täv lomio, remobs bänsini äsi neodotis lätikün, sevabo: bukis e legivotis aniks, kvisinaparati kalieta gudik, ab no tu jeriki.

Gölü göd emovegobs; no nog eprimikoy ad vabön lü voböp; leveg äbinon ti vagik.

Ekö dönu levegi telid, ekö dönu zifil „Plauen.” Us eküpedob banderulis len doms: „Jelobsös uti, keli nams pöpa jafons;” „Lejon ela Karl Marx binon valanämädik, bi binon verik.” Neai büo eküpedob

IV:30:2008

fümi so tuüköli.

Ekö veg lü tolädabür, vilag gedik in lefot. Ekö stöböm balid; tävadientifäds pakontrolons; stöböm löädon. Ekö vegajeläd: „Zon milmetas kil te pro Deutänans Repüblika Demokratik labü däl patik.” Ekö fino tolädabür; fomedes ot äs büo pö lüköm obsik. Stöböm löädon dönu, veg redülik blägikon, lefot dönu, kontrol brefik tävadientifädas, lefot dönu, lafaleveg; sunädo ekö toodaleveg gretikum: val binon difik. Ekö vesüd!

PEILOG

Anu, pos yels foldeg, Repüblik Demokratik Deutäna Lofüdik enepubon sis lunüp äs ti läns valik kobädimik. Sperimänt kobädimik, äbinon-li misek lölöfik? Okipob ai kontagis dibik ko mens läna at. Suvo ogetävob usio, oloegob glofön lifänivodi; oloegob koteni menas – poso oloegob takön konömi, e nekoteni dönu. Ed anu, lätiküno, yels so mödiks pos finükam Repüblika Demokratik Deutäna Lofüdik, mens mödik ledesirons dönu timädi et, ven vob fasilik ägebidon pro alan, ven sanikäl äbinon glatik, e fütür äbinon nen säkäds. Glöm flana votik-li – mieda pefärmüköl, canas nemödik? Gegoläd verik-li lü sit anuik grobälikum? Mög tatasita gudikum-li? Ekö din votik, tefü kel reidan alik cödonös.

FIN

SAGODS SAPIK

(kelis etuvom hiel John Redgwell)

Nims spikons sapikumo me logs, ka mens spikons me mud.

(Hiel Ludovic Halévy)

Gid nämikūnanas binon negid nämikūn.

(Jiel Marie Freifrau von Ebner-Eschenbach)

IV:31:2008

[Primot.]

kreditakadi. Āstebedob dāsperiko gekōmi ola. Ai esagol, das no binon tikamagot gudik, das vom soalik dalabof kādi mōdik e kreditakadi in lān foginik.”

„Suemob. Pidob osi so vemo, o lōfāb!”

„Binob veratik, ab lio ākanob sevōn, das ōgekōmol so latiko. Egekōmol tōbo kuratiko ad fanōn nibudi. If igekōmol sunikumo, ūlabobs pōtī gōnik ad visitōn selidōpi e ad remōn yāki. Anu ebrulūkol vali!”

„Ābinon-li jerik?”

„Si! ab āvōladon moni.”

Matan oma āseilikof, ālailogof lindifiko da fenāt nibuda, klūliko nefredik.

„Binob semo lābik,” ādasevom el Robert. „Bi peperob in basar, espālob moni mōdik. Ādoatom in pok oka, ed ākontagom stonūli. E selan, no isagom ome, das lubijutūl at ōyufon omi ūn timūls veūtikūn lifa?

Semo atos ijenos. Seko selan et ba no ecōgom!

Āsludom ad kipōn stonūli; no ābinom lukredik – ab neai sevoy...

SAGODS SAPIK MÖDIKUM

(kelis etuvom hiel John Redgwell)

Te utan, kel sevon zeili okik, tuvon kuli.

(hiel Laotse)

Utan, kel vilon mūfōn voli, mūfonōs balido oki it.

(hiel Socrates)

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 5

MAYUL 2008

(Pads 33 jü 39)

O Volapükaf lens Valöpo!

Dabinons jenöfo tradutods lemödik literata in Volapük. Tradutod binon lekan, e dabinons nemödikans, kels kanons dunön tradutodi legudik. Mutob koefön, das no binos fasilik ad tradutön se püks votik ini Volapük. E kikodo-li? Zeil Volapüka binon ad gebön vödis te saidikis, sevabo nemödikis, ad tradutön vödemi. Ab atos no binos zeil pükas netik, kels gebons vödis plu ka saidikis, sevabo vödis tu mödikis, ad notodön sinifi binälik vödema. Ad atos, mutoy moön mikebis pükik, kels binons nefrutiks, e kels kanonsöv kodön misuemis alsotik.

Dalabob pösodiko plaki mödik da yels plu ka kildegis in tef at. If vilol sevön kläni tradutoda gudik, ekö metod obik, keli egebob fruto da yels:

Balido, dareidob küpäliko vödemi ad tradutön. Steifülob ad tuvön sinifi verätik vödas e fraseodas;

Telido, tuvob vödis nepesevöl in vödabuk e penob onis löpü vöds tefik. Vob at kanon dulön lunüpo; seko no dunob tu mödikosi otüpo.

Kilido, klavob tradutodi oba me nünöm. Anu vob binon fasilikum, bi ya sevob vödis veütikün.

Folido, klavob tradutodi oba me nünöm. Do ya edunob tradutodi lölik, tuvob ai vödis u fraseodis, kelis vilob latikumo gudükumön.

Sevob, das adelo dabinon klienäl ad lespidön; (valöpo vokädoj: Spidö!) ab cedü ob, neai dunoy tradutodi gudik tu vifiko.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

V:34:2008

LESLEIT

(fa hiel Frank Roger)

„Kisi dunol-li?” äsäkom hiel Jake, blod bäldikum ela Gerry.

„Jedob stonilis ini mel so fagiko äsä kanob,” ägespikom el Gerry. „Logolöd!”

Älasumom stonili votik de melajol, ägegolom boso, äföfiorönom, ed äjedom stonili ini mel.

„Logolöd!” ävokädom. „Elogol-li, kiöp edoniofalon? No äkanoy lielön igo sumelikön oni!”

El Jake älemufükom kapi. „No vilol-li dunön votikosi nitedikum, ka nespälön timi olik is?” Ba sötöl-li betikön julavobi mödikumo?”

„No plidob juli.”

„Alikans obas sevobs atosi gudiko. Ab ünü yels okömöl, opidol, das enedemol julabligis ola; kredolös obi!”

El Gerry ähetom yegädi at fa blod Jake päträtöli. El Jake plidom juli valemö, e matemat patiko, e binom studan legudik – taädü el Gerry, kel labom lifabuamis votik. Benö! pals oma buükons juladunis ela Jake mödikumo, ka neletianaröni ela Gerry.

„Too, no dunob seimosi dobik is,” äsagom el Gerry ad jelodön oki boso.

„Dö atos no fümob,” ätaspikom el Jake. „Sis tim liomödotik jedol-li stonilis ini vat? Stonilis liomödotik ejedol-li ini vat jünü?”

El Gerry älemufükom jotis. „No sevob, ab ebinob is dü tim ömik.”

„O Gerry! no jinos obe, das dasevol seki mögik dunas ola.”

„Seki mögik-li? Dö kis spikol-li?”

„Okleilükob osi ole. Stonils, kelis logol is su melajol äbinons balido dileds klifa. Ävedons stonils klöpik sekü bit däbreka pos röl laidik love melaglun, sveamöls su flums dü tumyels, u ba dü milyels jüs taid fino eblinon onis isio. Melajol lölik at esävilupon da timäds mödik; binon sek volfa jenavik, keli kanobs töbo suemön. Ed anu ekö ol, kel gejedol stonilis valik at ini top riga onas dulü dels ömik.”

„So – kisi vilol-li sagön?”

„No suemol-li, o Gerry? Kodol taadi stüvik volfa, kel ya edulon da timäds. At kanon kodön sleiti fluma natik dinas. Kin sevon-li sekis jeikik, kelis kanon-la kodön pledil fopik ola? Dunöfi kinik lenaudodik eprimol-li?”

„Ol cogol, no-li?” äsagom el Gerry pos seil nelunik. Poso älüükom süeniko: „E sleit somik, kis kanon-li binön?”

„Ba otuvobs osi latikummo, ed ün tim et obinos tu latik! Kanos binön seimos. Alo no sagolöd, das no enunedob oli. No glömolöd utosi, kelosi esagoböv ole. E betikolös juli mödikumo.”

El Jake imogolom nevifiko, ed el Gerry ämeditom utosi, kelosi blod isagom ome. Äbinom-li fefik? Äbinos-li ba mögik, das gejed stonilas ini mel kanonöv labön sekis katastrofik? Tikamagot somik äjnon fopik ome, ab flanü votik, el Jake nesuvo äcogom. El Gerry no äsevom, kisi sötom tikön dö „nuned” oma. Lölöfiko nemögik, ye no äkonfidom osi.

El Gerry äpaudom dü timül ed ästunolülogom blodi. „No sevol-li, kisi ejenon pö lejul „Crescent Meadows” ädelo?”

El Jake ämeditom boso ed äsiom. „Si! Äbinon taladremil, e studagrups anik pälomiosedons kodü slitods, kels ipubons ve völs. Ab cedob, das däm äbinon te su sürfät völas.”

El Gerry ätovom stonili, keli äkipom in nam oka. „Ekö nendoto sleit, dö kel äspikol. Jiniko distukon julabumädis. Verat binon, das no egejedob stonilis saidik ini mel ad kodön dämi lölöfik, ab anu ojäfob me atos nenzögo.”

El Jake älemufükom kapi nekredoviko. „O Gerry! Binol lienetan. Stöpolöd onu nesiämi somik, voto odefons stonils valik melajola at!”

„Id odefons juls valik is,” ägespikom vifiko el Gerry.

Äjedom stonili, keli äkipom ini mel e nenzögo älasumon votiki.

„No böladolöd obi plu,” äsagom ele Jake, „dabinon vob veütik ad fidunön!”

(Pronoy nemis: Gerry = Ceri/Jake = Cäk)

VÖDE BAL, SINIFI BAL-LI?

(fa hiel Brian R. Bishop)

Pük nonik – keninükamü Volapük – kanon labön vödis valik, kels ai dalabons sinifis te bal ud igo balugik, no dub sinifav dialik, ab dub spikam aldelik ed almenik, in spad e tim.

Ekö sams. Kisi sinifon vöd „demokrat” in mud reigana Tsyinänik, in mud pösoda Linglänik, in mud sifana Vöna-Grikänik-li? Mens alik lärnons difiko sinifis difik ninü lif e plak okiks. „Ven äbinob cil, äspikob äs cil...” äsä äsagom Saludan Paulus. Kludo zesüdos ad lärnön difis vöda ot. Vive la différence!

LÖFOB OLI ÄSÄ BINOL...

In florüp binol so flifädik.

Verato löfan obik no kanof stebedön!

Stebedolös! vip ba kobädik

Fölon pö obs äs flors in legad ad notedön
 Löfi obsik vo laidüplik!
 ... Löfob oli äsä binol.
 Ekö hitüp! e kekoitobs,
 No te koapiko, ab äs lanans kosädons
 Ko ods in löf godik, e flitobs
 Äsvo böds in sil me flitöms ga beiädons;
 Oksev binon nendöfik pö obs !
 ... Löfob oli äsä binol.
 Poso fluküp – e vö fluk kion !
 Cils smilons äsä pledons bevü bims geilik.
 E ko löf gretik ya pafölon
 Desir obas pedesiröl, desir seilik
 Pro cils at – benedis balion !
 ... Löfob oli äsä binol.
 Fino nifüpo, cils mogolons
 Ad sukön vegi oksik in vobots difikün.
 Nu blibobs ko od – odis nolons
 Äs dü yels florüpa, efe matans löfikün
 Jü del deada, kobo slipobs.
 ...Olöfob oli äsä ai obinol.
 (Pötü matedazäladel luldegid)

V:38:2008

DRED DEADA

(fa hiel John Redgwell)

Dred deada binon dinäd natik. Dabinon in dabinäds valik desir ad lifön. Pö mens dred at binon gretikün, bi tikobs dö fütür. Ab binon-li dred at tikavik?

Kanoy dilön dredü deada ma pateds tel, sevabo: dred deadama e dred stada deadik.

Dred deadama binon tikavik, bi no sevobs va odeadobs püdo, u va osufobs doli mödik. Binon-li ye dred stada deadik i tikavik?

Ven binoy deadik, no plu dabinoy. Büä pämotoy, no ädabinoy, ab atos no muifükon oyi, klu kikodo muifükon-li oyi tik, das no plu odabinoy ven obinoy deadik? Binon-li dred at tikavik?

Cedob, das dred nedabina sekon de lonam obsik tefü lif. Kredobs, das stad soalik dabina binon seved menik u nimik. Stad at binädon me gal, slip e stad drimik. Ven deadoy, stads at no plu dabinons, klu kredobs, das ven odeadobs, operobs lifi lölik.

Nekälobs ye jenöfoti, das stads valik bina rigons in seved valemik. Stad at binon fon valikosa e dabinon in valikos. Do no ai sevedobs dö on, fomon ai stabi tikas valik, senas valik, slipa e drimas valik obsik. Binon fon lifa it, seko fon lifa pösodik obas. Stad at dabinon ai. Neai deadon.

Bi seved valemik binon in obs, dil bal obas dabinon ai. Utos, kel dabinon, no kanon rigön in utos, kel no dabinon. Lif rigon se lif. Lif pösodik obas binon äs dil lifa valemik, laidüplik. Ad magodön tikamagoti at, if lif valemik (sevabo: seved valemik) binon äs mel, obs binobs äs vefs. Ven vef seafalon ini mel, no nosikon, ab vedon nog äs mel, se kel edavedon.

V:39:2008

Sekü atos, ven koaps obsik deadons, seved obsik vedon nog seved valemik, se kel edavedobs. Binon-li sev tefü lif valemik, laidüplik trod pro obs? Moukon-li dredü fina lifas pösodik obsik?

Lenö! Ekösömikobs life pösodik obas e no vilobs lüvön oni. Vilobs logön e lilön famülanis obsik, flenis e sevädanis obsik, bödis e nimis. Vilobs juitön fidi, drini, reidi, vobi, takädi, e ret. Ven obinobs deadiks, no osevobs, das uperobs sienis koapik obsik, e seko yegis sienas. Demü atos, stad deadik no binon ito dredik. Dred binädon me sev nuik, das operobs valikosi, kelosi nu dalabobs.

Mens, kels erivons stadi, keli nemoy „Sevedi Balöfik” bo no dredons deadi, bi seved onsik pösodik binon seved valemik it. Ven deadons, sekoapikons nen dol.

Ab pro retans obas, tik dö dead oblinon ai dred.

SAGODS MANAS LOFÜDA

Lindifos, va kat binon blägik u vietik; din veütikün binos, va fanon mugis.

(Ma : Deng Xiao Ping)

Logön osi balna binon gudikumo ka lilön osi tumna.

(Ma : Zhou Congguo)

Plöp e neplöp neta sekidon de sifan alik ona.

(Ma : Han Fei Zi)

Nen lüvön domi, kanoy sevön voli lölik.

(Ma : Lao Tze)

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 6

YUNUL 2008

(Pads 49 lü 55)

O Volapükaf lens Valöpo!

Pron Volapüka binon nitedik. Pluamanum tonatas dalabons proni fa valikans pezepöl, ab sis revid dokana de Jong, tonats ömik jinons dalabön proni votik. Tonats at binons : ce, je, se, ze e xe, kelas pron, ma om, söton binön nevögiks, sevabo nejapiks. Sagolös seti : „Julans se zif Cilänik dunons xamis” sodas tonats pedislienüköls binons nevögiks, nejapiks. Ab pron at no binon pron ela Schleyer. Om ävälom tonatis vögik, ko tonods japik. Mutob koefön, das difs vü pron vögik e pron nevögik no binons gretiks; pron votik tonatas at no neleton suemi fraseodas at, ab binos bisarikün.

Sevob gudiko, das dokan de Jong ästunidon eli Schleyer vemo, ed erevidom patis ömik Volapüka rigik, kels, cedü kadämans ün tim et, no äbinons gudiks; ab pron-li? Kikodo ävilom-li votükön proni tonatas at? Äcedom-li, das tonats nevögik äbinons gudikums, ka tonats vögik? Äcedom-li, das tonats nevögik äbinons bevünetikum? Jenöfo su pads Gramata Volapüka, id ejonom pronis japik sevabo : vögik) tonatas ot. Jinos, das do om it äbuükom tonatis nevögik (sevabo : nejapik), egevom Volapükaf lens däli ad pronön tonatis at u vögiko, u nevögiko (sevabo: modü nejapik u japik).

Kins binons-li buäds e nebuäds pronas tel? Cedob, das tonats nevögik binons, ko plääms ömik, tonods bevünetikum, ab das tonats vögik binons kleilikums. Ab pron nonik binon nendöfik. Samo, vöd : Si! (ko el se japik) binon kleilikum, äsi vöds : studan, cil, spidik, stom, e fümob, das okanoy tuvön samis votik. Ab binos-li dälovik ad gebön tonodis difik tonatas lul at ven kleil flagedon osi? Cedob, das si! binos dälovik. Äsä sagoy: No kanoy kotenükön alikanis alna, ab kanoy ga kotenükön pluamanumanis pö naeds mödikün !

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VI:50 :2008

MEIB

(fa hiel Frank Roger)

Hiel Jeffrey äslüpfom tiedi, äseitom bovüli ini disbovedil ed äläilagedon foi ok. Isenälom, das bosil islifädon se mem oka. Ab kis-li?

„Stebedolöd sekuni,” ätikom. No ipreparom-li bosili ad jenots somik?

Isüenikom sunädo dö bos – poks oka! Tikamagot gudik ad sukön da poks okik. Balido blit, poso jit e fino yäk. Lesi! ekö on! Penet, su kel ipenädöm vifiko penäti. Muton binön veütikosi, voto no ipenomöv osi.

Nu lünät oma, kiöpo binon-li? No äkanom memön, kiöpo iseitom oni. Äsukom da poks oka dönu, ab vaniko. Ba in layet püpita-li? Ba su tab in kvisinöp-li?

Imutom sukön dü tim ömik ad tuvön lünäti oka. (Iseitom oni jenöfo in banacem), e, peseadöl dönu su kovenastul oka, äsäkom oki, kikodo iblinom oni. No äreidom delagasedi-li? Seko kikodo oneodom-li lünäti? Äseitom oni ini lünätiär, älüikom lü bovül tieda, ed älogom peneti flanü bovül.

Äbinos-li utosi? Äsetirom lünäti dönu, älenükom oni ad reidön peneti. Äbinon penät ömik : PRÜDÖ! MEM OLA NO JÄFIDON ÄS BÜO, äsagon vödem. DUNOLÖD PENETIS DINAS VEÜTIKÜN E MEMOLÖD, KIÖPO ESEITOL ONIS. ATOS OYUFOS OLI AD NOGANÜKÖN DELIS OLA. BLINOLÖD AI PENI Ä PÄMI. ATS OBINONS FRUTIKÜNS OLE ANU, DAS BINOL SOALIK. NO LEADOLÖD MEMI NEGUDI KOLA SÄKURADÜKÖN OLI.

Änutom suemoviko ed äpedom peneti ini pok dönu. Äbinos veratik, das äsufom säkädis tefü mem okik, ed anu, pos dead jiela Margaret, ämutom noganükön delis oka gudiküno. Sötom lüdön ta mem negudik oka, e no yilidön lo on. Penet somik äbinon tikamagot legudik.

VI:51:2008

Ab kim imobom-li tikamagoti at dönu? Ämeditom dü timüls ömik, täno ifinükom ad drinön tiedi oka, ed istutom len kovenastul.

Lif oma no äbinon so lügik, igo if äsenälom jeikiko soalöfik nen jimatana. Ibinons matans sis... sis yels liomödotik-li? Iflonükom flomi äsä isteifülom ad memön deadadeli ofa. No äbinon bü lunüp, no-li? Älogom dönu logodi ofik fo logäl, ab no äkanom memön nemi ofa anu. Ilemufükom kapi. Lio äbinos-li mögik, das iglömom nemi jimatana? Klülisko mem oma äfibikon.

„Stebedolöd sekuni,” ätikom. No ituvom-li metodi ad bejäfön säkädi et? Isüenikom sunädo dö tikamagot – poks oka! Kikodo no sukomös-li da poks oka? Isukom dönu ed ituvom peni ä pämi. Nu, zeili kion dünons-la-li dins at? No äkösömikom ad penön penetis, vo-li? Fovo, kine osedom-li penetis somik?

Äseitom peni ä pämi flanü bovül oka, ästeifülom ad säntretön tiki tefü säkäd, kel äböladon omi. Nu, kis äbinon-li säkäd dönu? „No memob,” ätikom. „Niludob, das mem oba no jäfidon äs büo. Äbalädikom fino, das no dabinos mödikosi dunovik in tef at, vo-li?...

OKIÄL

Ün del seimik äspatob da zif,
E sunädo elogob mani brietik.
Ämaleditom vali tefü lif.
Enilikom lü balan flenas vietik;
Eprimikom ad flapön omi me rif.
Ed ob-li? Enepubob ga de glif !
... Neai töbolöd töbi, jüs töb töbon oli !
Ün del fe nog bal äspatob da zif;
Man yunik äkidom jimatani jönik.
Ekö himatan! e ya sekü tif,
Erönom lü atan – sek negönik !
Etatakom yunani me neif.
Ed ob-li? Enepubob ga de glif !
...Neai töbolöd töbi, jüs töb töbon oli !

VI:52:2008

PÜK VÖNIK PEDÖNULIFÜKÖL

(fa hiel Adrian Pilgrim)

Män ti ideadon, ven äsludoy ad dönulifükön oni. Ab disin at, äplöpon-li jenöfo?
Ekö jenöfots tel dö Maneän, kelis belödans mödik Reigäna Pebalöl no sevons:
Mäneän, kel seaton vü Linglän e Lireyän, no binon, e neai äbinon, dil Reigäna Pebalöl.
Mäneän dalabon püki lönik, sevabo: el gaelg u gailck, keli,
ün tim obas, steifüloy ad dönulifükön.

In tef at, vilob bejäfön kläni publügik telid in yegeed at.

Män pelisedon as gael lofudik, e binon suemovik pö daliled balid (ab, kodü lotograf bisarik ona, no binon suemovik pö loged balid) spikanefe gaela Skotänik, de kel päditon ya dü tumyel deglulid. Pos yel 1800 no plu äbinon pük pluamanuma pöpa Mäneäna sekü daglof Linglänapüka kodü nütev e törim.

Pöpinümäds sökaleodik jonons smalükami spikanas mäna dü yeltum pasetik:

4.419 (1901); 2.382 (1911); 896 (1921); 531 (1931); 355 (1951); 165 (1961)

Ya ün yel 1946 ädabinons te mens teldeg, kela pük balid äbinon män; retans ilärnons oni as pük foginik dub tidodems cifo. Ün yel 1955, äretons mälans, ab lätikünan, nemü Ned Maddrell, ädeadom ün yel 1974 bäldotü lifayelas züldegvel. Pos yel at, ma kadämans, män äbinon deadik.

Too pük jenöfo älifon e pägebon, bi pitidon büo fa spikans lomänik namete lanälanas, e poso pätidon in tidodems soarik äsi dub kosäd pösodik.

VI:53:2008

Pos lüköm oba Mäneäne ün yel 1972 de Linglän, päprivilegob ad getön tidami pösodik mäna, bi, dü yels tel, ilabob pöti mu göniki ad lödön domü flen, kel äbinon vödabukapenotel mäna, äsi spikan skilöfik püka ot. As yunan ilärnom kosädapüki de spikans lomänik ömik. Poso id ob äkanob, dü yels deg, lovestürön noli oba mäna flenes e studagrupes ömik julanas. Sek steifülas somik äbinon fe prodädik: Pöpinumäd yela 1991 äjonon pluikami japik menas (sevabo: 741), kels äkanons reidön, penön u spikön mäni; e pos yels deg fovik, num äbinon 1.689.

Primo dail Mäneänik äsevälöfon mufti at pöpik, ab no äkuradükon oni, bi ädredon splodi senäla netimik. Limans ömik daila nisulik (nemü ‘Tynwald) äkofons ed ätaons oni.

Föd fümälik tefü män äjenon ye ün yel 1985; dail päsuädükon ad zepön mobi limana, kel ya ilärnom mäni, ad födön gebi püka suviküno. Klimat bolitik seko äcenon, e lüäl calöfik no plu älelogon födi mäna as bisar riskädik, ab buikumo as pöti gudik ad pleidäl.

Sek jenöfik atosä äbinon geb mäna pö publügöp: ad notodön nemis ministeras e räyunas dailik, i su peneds calöfik onas, su vegijonians, in nuns, in radionaprograms, e ret. Dail id istiton konsälalefi smalik calöfik (pävüdob id ob ad dünön us as sekretan), ad nomükön gebi püka e ad jafön notodotis ä vödis nuliks. So äprogedon män boso föfio.

Ün yel 1990 Dugälaministeranef ävestigon mögi ad nüdügön juli pro cils, kiöp tidam lölik pöduon medü män, e tikamagot somik päfölon pos yels tel. Otüpo dail id äcälodon „födan” primik mäna ad jenöfükön primäti at e ad kontrolön oni. Jul ämaifikom ko namet julanas yunik, kela pluamanum äspikon mäni nonik. Ün tim at, num julanas binon plu ka foldeg, e tikamagot ad maifükön juli telid suno päbepikon kodü spad pemiedüköl presenik. Ye julans no nog dalabons pöti gudik ad fövön dugäli onas dub män in juls geilikum, do juls ömik lofons tidodems nemütik, e mögos ad dünön xami mänik lätikün bäldotü lifayelas degjöl.

Kanoy-li seko lelogön dönulifükami at mäna as plöp lölöfik? Klülabiko ced oba binon no! – buikumo as plöp pemiedüköl. Nen vätälön statitis teorodik pöpinumädas, dinäds jenöfik jonons, das num spikanas skilöfik binon ai neplu ka tum, igo if mens numü tums ömik sevons fraseodis mödik mäno. Ba laboy magädi, das num spikanas mäna epluikon. Id ob

VI:54:2008

cedob, das in valem nivod nola mänik binon gudikum, ka bü yels kildeg. Bi studans daülik no plu nitedälons dö reid biba mänik (kel blibon ai fon gudik gramata e geba pükälönik) as dil säsantik studas, no dabinons mens so mödiks, kels kanons penön püki bai stül legik, kel lofon bib. Liedo geboy püka sütas, pük mu stabik, kel jonon fluni Linglänapükik, kel dareigon adelo in ti sfer valik.

Tefü tidam mänik in juls, koefob, das älejekob kodü nivod lövik lenola püka bevü pluamanum tidanas, kelas geb mäna kipädon suvo pükälönis tumödik Linglänapüka äsi pölis gramatik, kobü vödastok nesaidik, e zuo nelabi sinifadifülas stabik.

Bi komotanef no dabinon su nisul, kel gebon mäni as pük aldelik oka, pük fa tidans pegeböl vedon itjäfidiko nom pükik studanas yunik – nom, kel binon pöfälik e defik. Fovo, in juls geilikum, eküpedoy, das studans, kels elärnons medü män in jul balid, no dalabons nivod kotenik Linglänapüka – e nek kanon noön veüti Linglänapüka in valem, e cifo us, kiöp lenol ona binon buam levemik if viloy labön vobi äsi lifi plöpik.

Vütimo dunamod bolitik reigöl in Mäneän flagedon, das ceds todik (äs ceds oba) no panotodons, nemuiko in maketapläd. Ab büologob, e dredob, das stad jenöfik tefü dönulifükam tidama medü män posevedükon fütüro, ün del seimik, lo publüg pesäspetüköl. Te spelob, das negitedob in tef at.

(Tradutod fa Kadäman R. Midgley, ko däl lautana)

KAT OBA MÄNEÄNIK

Dalabob kati Mäneänik.
Efe nim at binon mu nänik.
 No labon göbi,
 So plakon töbi
Ad pleidön dö lim stäänik.

VI:55:2008

DÖ TRADUTOD GUDIK

(fa hiel Brian R.Bishop)

Redakan obsik dajonom kleiliko plaki mödik oka in lekan tradutama, ven ebepenom metodi frutik oka su pad balid gaseda Mayula. Too, se plak oba in literat ed in kaenav, vipoböv, if dalob, läükön dini nog bali in zän, po pün telid, I votükön vödi bal in pün kilid.

Ekö:

Telido läükiko, meikob magodi tikälik ü tikamagodi dub sens valik mögik;

Kilido, penob tradutodi balid oba tikodemas...

Cedü ob, binos ai veütikün ad tradutön, no vödis, ab sinifis; ad gebön fomäli; ad logön, no tonatemis, ab dinis it. Atos i binos kik nätäpretama. Tradutod e nätäpretod mutons vedön e jinön vobot rigik.

Redakan küpetom:

Verato pün balid fa el Brian pemoböl söton sökön vödis oba: Steifülob ad tuvön sinifi verätik vödas e fraseodas. Sekü steifüls at, meikoy pianiko magodi tikälik vödema. Atos binos veütikün, voto ogeboy sinifis balugik vödas in vödabuk, kels suvo no notodons sinifis pedesiröl. Miniludolös sinifis vödas ömik in vödabuk – suvo binons flens dobik! Do penob namo tradutodi balid vifiko, mutob koefön, das meditob mödo fo nünöm. Kod atosa binon, das vöds u fraseods binons fasilikums ad votükön medü nünöm. Dareidob tradutodi oba anikna, e binos nesuvik, das no votükob u läükob vödis. Ai in pödaglun jäfidons magods tikälik. Lätikna reidob laodiko yegedi petradutöl, bi somo kanob vätälön va ritmut gudiko flumon.

SOKRATES SAGOM...

Studans vönik ästudoms ad menodön okis; studans adelik studoms ad pastunidön fa votikans.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 7

YULUL 2008

(Pads 57 jü 63)

O Volapükaf lens Valöpo!

Din bal, keli alan obas dunon, binon ad reidön Volapüki. Va reidobs oni gudiko, u negudiko; vifiko u nevifiko, atosi alan obas dunon.

Atans, kels neai elärnons Volapüki, sagns pö loged balid ko jekäl: Pük kion fikulik! Neai okanob lärnön püki somik. Vero-li? Pösods Yuropik mödik ya elärnons Tsyinänapüki, Larabänapüki, äsi pükis votik, kels binons mu fikuliks pro fuginäns – ed edunons osi legudiko!

Primölans, kels gebons tidodemi gudik, lärnons ad reidön skilöfiko, ab balugiko. Mutoy jenöfo distükön nivodis difik reidedas. As redakan gaseda Volapükik, dasevob, das reidans valik no kanons reidön yegedis nolavik, samo, bi binons tu fikuliks. Sekü atos, välöb yegedis alsotik – balugikis, kels lönedons pro utans, kels no dalabons noli gretik püka, ab kels vilons gebön noli pemiedüköl onsik; zänedikis, kels lönedons pro pluamanum reidanans; ab no glömobsös id utanis ko nol legudik, kels vilons, id ons, skilükön okis.

Verat binon, das alan obas lärnon laidüpo. Do edunob Volapüki dü yels mödik, id ob lärnob ai. No ai sevob vödi alik, keli reidob, ab ekö metod legudik ad pagebön fa pösod alik in tef at:

Balido dareidolös yegedi lölik. Tän sagolös ole: Liomödöti esuemob-li? Fümiko usuemol bosu, ed igo plu ka bosu. Egaenol-li siämi valemik yegeda? Gudö! Anu kanol gudükumön suemi olik: Dislienükolös vödi, keli no esuemol (u dunolös lisedi patik if no vilol dämükön padi), tän: steifülolös ad tuvedön siämi vöda yumedü vödem – at binon tidod gudik! Ab if no oplöpol, tän sukolös vödi in vödabuk e penolös oni su lised patik ola. Pianiko olärnol vödis nekösömik. Ab no dunolöd tu mödikosi pö naed bal!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VII:58 :2008

VISKID – JENOTEM MEDITABIK

(fa hiel John Henry Mackay)

Bü yels anik äbelödob dü vigs ömik lotidöpi, büä äfarmikon dü nifüp, len elak „Brienzersee” in Jveizän. Fluküp ikömon latiko; stom äbinon naudodik; älogob dü vigs at fol ti nosi belas e laka. Ab ämutob finükön vobodi oba, ed äjäfob me on in fog e stil.

Lotidöp ya tio ävagon. Igo sufädikünans obas ämofugobs demü rein aldelik. Semiknaiko äkömon nog beian latik se belem; obs verätiko ai nog päzufälobs.

Obs: Atos äbinon plä ob nog ji-Linglänan labü bäldot nefümetovik, balan jafäbas mägik in klotem kamforasmelöl, kels hitüpo tuvisitofs läni jönik at, valöpo fisuköl bordöpis nejerik e valöpo tuvöl, me füm nepölovik, nejerikünis bevü ya so nejeriks, ad fimikön in ets äsä tarms in plädodem.

Ji-Linglänan obik ädistof dub nos dö jileigalänans ofa, pläs ätävof no grupo äs atans, ab soeliko. Noe ätävof soeliko, abi äbejäfob ad blebön soelik. Ibä do ikelotobs dü vigs as lotidäbs lätik in dom ot, äspikob ko of ne plu ka ba mälna, e nonikna plu ka vöds anik lindifik. E no äloegob ofi spikön ko men votik plä cäläbs, ed i ko atans klüliko te dö zesüdikünos.

Äblebof lä ok soäs ob. Ed if no iseadobsöv visü od nomädo zedelo e soaro – of in gul bal, ob in gul votik fidalecema vagik gretik, nonikna ülogob ofi, ed ökanob pölacedön ofi as lotidäb soelik doma.

Ifi leno änitedof obi, e toä prinsipo no jäfikob me dinäds menas votik äsi lifakösömots pösoda, ven lödoy soeliko ko pösod somik dü vigs dis nuf ot, no kanoy blebön foginiks. So äküpob itjäfidiko, das nonikna älöädoof se bed bü zedel; tän ad fided ädoniokömofof poszedelo; if äreinos (ed ai äreinos) äklänedof oki jü soar in gul glätayala, ad luslugiko reidön toumis lemödik elana „Tauchnitz,” e pos säned änepubof sunädo ini cem oka, kelas fenäts täno lunüpo, suvo jü göda-

VII:59 :2008

düps, äblebons pelitüköls. Ämutob kúpön atosi, bi ätopons visü obiks e liedö! vobod oba suvo äkodon gali leigolunüpik oba.

Ni ägetedof visitanis, ni ägetof penedis; nonikna äreidof gasedi, ed äjinofof tikologön te reidedi diotik oka – äbinof balvödo dabinan neklatikün, keli äkanoy fomälön. Reto äjinofof lifön no pöfiko, ibä bü yan ofa ästanons tröks anik gretik binü mater legudikün, e mod, pö kel dünans äfölon vipis ofa, ämalon, das ämesedof dünotis onas medü drinamon legudik. Güo lotidöpan too, pläs äbelotof cemi gudikün doma, ämeritom nosi plä bordamon fa of, ibä plä fidäds, no äbonedof zibi, e pö fids, klüliko demü ji-Linglänan, ädrinof te vati nen lägivot, atosi ye lemödiko, äsä ai älogob lejekiko. Balna ün vig valik älovevegof ini zif „Thun,” kiöpao alna ägeikof ko päked bigik. Keli äramenof us, uti no äfikulosöv ad tuvedön, ifi no balna ituvob ofi lä bukatedan usik, kü äsesukof toumis ofe di „Tauchnitz.” „Ai stupädikis e lunikumis,” äsagom etan smilölisko, kü äplödikof, „ed ai onu teldegis me naed bal – laidareman gudik!”

Atos päfövon e säsun äfinikon. Attimo äkolkömob ofi ün del anik pö stemanaf somik. Äseadob su däk bü denafam ed ämeditob ebo va to rein ölopablibob u va ödoniofugob, ven älogob logodi ofa da fenät klöpik kayüta. Ün yelasäsun at, ed in stom at, ketävans ti noniks klada balid äbinons in stemanafs, e go äsoelikof us dono. Äsludob ad blibön löpo, ed ävilob ebo votükön pladi oba, ad no palogön fa of, if logof-la löpio, ven nogna älogob logodi ofa ed äbleibob seadön nenviliko. Ibä äjinos obe süpo, äsva älogob balidna dabinani bäldiköl at, ed äsva äbinof pösod levotik, ka atan, keli äkolkömob aldela nu ya dü vigs pluik.

Äjinofof spikön ko ok it, ibä lips nenkölik ofa ämufons konvuliko, du logs ofa älogetons nenlogedo. Äkredob primo, das imalädikof, ed ävilob doniogolön. Ab ya lips ofa no plu ädremons, e notod logetik logas äpasetikon. Äfärmikons nevifiko, e fen dibik äseitön oki sui logod faalik e gedik; fen, kel älabon kleiliko te vip bal at: dalön slipön...

VII:60:2008

Ab no äslipof. Ibä, ven nu, ya pos brefüp, ägemaifükof logis, ekö! äsienob, das no äbinon fen, ab däsper jeikik, kel äseaton in ons, e das no vip slipa, ab ledesir ad spikon se ons, ed äsuemob, das äbinon men vemo neläbik ut, kel äseadon us; men neläbik, so nenspeliko, das nos in vol äkanon yufön ofi, nemuiko ye men votik. Älöstanob nelaodiko, ed äcänob pladi. No plu äsenob reini, kel nu ädoniosturon flumo.

Pos düp bal ädönuloegob ofi in lotidöp seadöli in flökastul ofa ko reidot ofa, e neito fenät ofa dönu äblebon litik lunüpo.

Äspikob ko of ünü dels degfol sököl, ünü kels nog päzufälobs, so nemödiko äs jünü, ed üf glid seilik oba äbinon-la nensevedo stümikum ka jünü, atos fümiko no päküpon fa of.

Del motäva ikömon, e lotidöp päfärmükon. Vob oba äbinon blümik, ed äfredob ad gekömön lü zif „Zürich” lä flens nenulik e dönu bevü sevädans. Ven zedelo ädoniokömob ad fided lätik, lädül Emily Dunstan ya imotävof, e cem ofa ävagon.

Du äleditob de lotidöpan, ko kel iflenikob, ed ävegolobs luyali, ästopom, ed äsagom:

„Ag, kömorös, vilob nog jonön bosu ore.”

Änügolobs ini cem, keli ji-Linglänan ibelödof. Lotidöpan ägolon foi klotaramar ed ämaifükom yanis. Su boeds löpik äseaton toums pereidöl anik di „Tauchnitz.” Dono ye ästanon, kedetü lunik, mödot fladas gretik, vagik.

Äbiegädob, ed äsumob löpio bali: Ekö! „Dewars Old Scotch Highland Whisky” päpenon su ninädaklebazöt.

„Binons kuratiko kildeg,” äsagom lotidöpan, e kurato dü dels kildeg älödof lä ob. Ab utos, keli notiko nog ävilom sagön, no äsagom, ven älogom notodi logoda oba. Ibä älememob minutis et, ünü kels ilogob jjutani su naf, e dü kels ikredof, das nek iküpedon ofi

VII:61:2008

VOL GUDIKUMON AI – AB PIANIKO

(fa hiel John Redgwell)

Tü del 5-id febula, yela 2008, hiel Maharishi Mahesh Yogi ädeadam. Man noubik at äblinom sevi vesüdänes, kel ya primon ad gudükumön voli.

Da milyels penäds vönik Lindäna ädabinons te as penäds müsterik. Ästudoy onis in nivers kobü literat vönik e pük sanskritik, ab nek äsuemon sinifi veratik onas. El Maharishi Mahesh Yogi ädönutüvom sinifi at, ed ägivom divis seva at vole lölik.

Büä el Maharishi ilükömom ini vesüdäns, medit is äbinon fikulik, ed äflagon säntreti gretik. Ab el Maharishi, medü suem veratik oka literata vönik, ätävom jenöfo, das medit binon bit natik, nentöbik.

Ven meditoy, plakoy valami. Literat vönik Lindänik nemon valami at : „*Brahm*.” Vöds : „*Aham Brahm asmi*” sinifons : „*Ob binob valam*.” Valam binon in dabinäds valik. Binos nitedik, äsä äküpetom el Maharishi, das nolav nutimik etüvon valami, e nemon oni : „Feled Pebalöl.” Nolavanes, ye, „Feled Pebalöl” binon te teorod, keli gebons ad plänön pubodis füsüdik.

Ven meditoy, e plakoy stadi at as binäl bina okik, gaenoy buädäs mödik pro ok äsi pro votikans, bi vedoy flenikum, läs hetialik, läs tatakialik, bi lifükoy lonis natik in ok it.

Sev somik, keli el Maharishi ätidom, kanon yufön noe grupis menas, abi länis lölik, e seko voli lölik. Ven grups gretik menas plägons kaeni meditik nemü „T.M,” e kaeni nemü : „T.M. sidhis,” jafons vefis kohedöfik in tikäl valemik. Atos, turno, flunon tikälis menas pösodik valik.

Ün yels büik, cifs länas valik vola äkredons, das med soalik ad jafön neti nevikodovik flagon vafis legretik, kels kanons distukön lezifis e deidön menis mödik. Tatakiäl, ye, lübäton tatakiali votikanas. Kredons, das med soalik ad jelön okis ta tataks netas votik flagon vafis legretik lönik. Ekö stad dinas dü milit koldik sonemik. E jenon ai

VII:62 :2008

dönu! Ojenon-li milit gretik, kel odistukon voli lölik?

Danädü el Maharishi Mahesh Yogi, milit somik no ojenon. Püdadisin omik okodon, das seved koböfik netas valik olöpikon lü nivod geilik, seko cifs länas no plu okredons, das täd tataka flagons tädi geik.

El Maharishi äsagom, das cifs läna seimik binons äs loks, kels fläkons tikälastadi menas in län oksik. Sosis lomänans ovedons püdiäs äsi fleniks menes valik, cifs läna ovedons id ons püdiäs e fleniks cifes länas votik. Osevons fino, das no okanons jelön netis okik ta tataks yufü vafs. Ven net vedon flenik, net votik nonik vilon tatakön oni. Het onepubon; poplaädon me suem rezipik bevü nets vola. Stad at flagon löpükami seveda koböfik netas valik. Atos porivon me grups legretik menas nemü : „*pandits*,” kels plägons kaenis patik. Grups somik dabinons nu in länas valik vola.

Plä disin gretik ad jafön püdi volik laidik, el Maharishi äblinom sevi mödik, kel yufon voli in feled dugäla, sana, gita, nolava e bumava; samo ägivom obes sevi ad jafön bumotis, kels kanons gudükumön sauni obsik sekü däsin patik. Nemoy nolavi at : „*Sthapatya Veda*.”

Do vol no nog dalabon valöpo püdi, too votikon ai pianiko. Büä ädeadam, el Maharishi älesagom, das Nedän ya binon net nevikodovik. E Tats-Pebalöl löpikons lü stad ot. Nets retik valik vola osökons.

El Maharishi Mahesh Yogi egeridom vole kiki fütüra nen milits, nen het e nen maläds deidik. Binobsös danöfikis tefü man nouvik at!

LEVAL STÄÄNIKÖL

(fa hiel Frank Roger)

Ägolölo jiel Jennifer da cem, hiel Harrold, matan ofa, kel äseadom, äs kösömiko, in bradastul kovenik oka, älöpiologom de gased, keli äreidom, ed äsagom:
„Reidob yegedi jänalik is. Ba id ol sötöl reidön oni.”

VII:63 :2008

„Jenöfö! Kisi tefon-li?”

„Tefon stäänikami levala medü vöds balugik

„Ag! o Harrold. Vilob ladöfiko, das kanol-la nitedälön dö dins aldelik lifa – samo: vob in dom, nen mäniotön mati obas.”

„Ag! o Jennifer, begö! No primolös blöfädi et dönu. Id ob vilob, das kanol-la jonön nitedi mödikum pro nolav, e pro dins veütikün lifa.”

„Vilol-li sagön, das, cedü ol, mat obas labon veüti nepluik?”

„Neai esagob atosi.”

„Ab atos kanos kleilükön kikodo mat obas jinon sökön vegi dobik.”

„No kanob fomälön, dö kis spikol.”

„Ekö on in yeged, kel reidol, o Harrold. Ba sötöl gereidön oni kälöfiko nog balna, ed otuvol us kodi säkädas obsik.”

El Harrold ästunolülogom seilo ofi.

„O Jennifer, dö kis spikol-li?”

„O Harrold, dalilolös obi. Säkäds obsik blöfons teorodi ola levala stääniköl.”

El Harrold ästunologom ofi ai, ed äläükof:

„Atos kleilükos kikodo ditobs te pianiko, ab bit at ovifikumon ed orivon fino seki nevitovik.”

Älüodükof oki lü kvisinöp.

Vütimo el Harrold ämeditom leigöfi küpädik vü stelafüsüd e mat oka.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 8

GUSTUL 2008

(Pads 65 jü 71)

O Volapükaf lens Valöpo!

Mödikans no sevons, das Datuval äbinom fanäban in kased Rastatt de yulul jü tobul yela 1875. Äbinom kultan katulik, ed ün tim et tat Deutänik no äbinon flen katulima. Sekü atos, el Johann Martin Schleyer päfanäböpom dü muls fol kodü tadun oka sonemik visü tat.

Ün muls fol at älautom psamis vel medü latin e Deutänapük. Cifal anu etradutom psamis sonemik at de latin ela Schleyer ini Volapük, Linglänapük e Sperantapük.. Äsä ba sevol osi, söl Bishop binom latinitidan äsi Cifal Volapükaneffa – ekö kikodo esludob ad dabükön poedotis vel at in gased obsik love muls vel. In fospik oma, Cifal kleilükom obes desini voboda okik.

Jünu ebejäfob tradutodis ini Volapük, äsi reidedis. Anu vilob bejäfön telspikoti medü Volapük. In tef at, dins tel binons veütiks, sevabo: vödastok aldelik e pron klilik vödä pegeböl. Liedo suvo no dabinon pöt gönik ad spikön Volapüki ko flens votik püka. Too kanobs blümükön obis ad atos. Telspikot kösömikum binon ad säkön: „Lio stadol-li? Elifädol-li vigafini juitabik? Stom, äbinon-li gudik?” Medü säks at kil, kanobs primön telspikoti brefik. Kleiliko mutobs sevön ad gepsikön. Säkö balid binon nen fikul; säkö telid flagon töbi mödikum, bi obinos gudik, e plütik, if kanobs bepenön vigafini obsik. Säkö kilid, äs säkö balid, binon fasilik. Pos tim ömik ovedobs skilädikums. Fomälobsös, das ebo anu ekolkömol obi in zif. Ol, primolös telspikoti ko ob anu:

Deli gudik, o flen oba, lio stadol-li? (Stadob gudiko, ed ol-li?)
Gudiko, danö! Elifädol-li vigafini juitabik? (Zädolo/sudolo-li?)
E stom, äbinon-li gudik? (koldik, vamik, reinöfik...)

Prim gudik! Poso obetikobs tikamagotis nulik in tef at.
Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

VIII:66:2008

SE ZÄNOD NESEVÄDIK YUropa (DELS TELDEG IN BYELORUSÄN)

(fa hiel Robert Pontnau)

Ün hitüp yela 2002 ävabob me tood lü län Yuropik vemo misevädik : Byelorusän, kel nüsumon milmetis kvadik 200.000 zänodü Yurop.

Binon län labü lödäns te 10.000.000, kels lifons su plen ti nenfinik fota- e feilalänädas ko laks mödik sümedü Lietuvän, Latviyän e Lestiyän niliks.

Pö miedatolädabür ämutob fulükön fometis mödik, cifo tefü tood oba, ed äperob timi mu luniki us, ab miedabür Lietuvänik ya ikösömükön obi ad atos. Tolädabür no älogodon leigo stabik äs su flan Latviyänik, e ko nited älülogob domis Byelorusänik balid. Mutob fe sagön, das, ta spet obik, älogodons gudikummo ka pö feilalänäds Lietuvänik, igo doms vielik blövik e kliniks. Id äküpädob otosi in zif Braslau. Süts äbinons kvalieta sädik, e ko spid tefädik ärivob zeili oba, sevabo: zifili Dokjici. Vego logoy taibis gretik, kels nunons nemis kobanefis feilanik.

Länäd leduton lü tat; ba kodü atos Byelorusäni nomiko kusadoy demü kobädim. Nilü fremül gretik labü sümbols: „fög e fodül,” stanon magot Jivirgala ! Jenöfo, val dajonon nekludodi bolita läna.

In zifil provinik lif no binon so nefredik. In selidöps dabinson val peneodöl, ab remafäg no binon gretik. Meseds suämons zänedo yurodis tum a mul in cifazif, e läsikons boso in provins; suäms binons te luldil leigodü Yurop vesüdik, ab no ai.

Nenvob no dabinson in zifil et, labü lödans za 8.000. Vob cifik binädon me feilid e nimibrid. I dabinson bevoböp ad miligikonlet. Dabinsons selidöps privatik mödik äsi maket.

Tü vig alik jenon maketadel ko lemöd remotas. Remans kömons se vilags nilik. Doms pahitons medü boad, kel bundanon, e kel frädon nemödo. Ün hitüp seadoy fo doms; mens sevons odis e yufons odis. Ti valöpo stukoy garadis u vaböpis boadikis.

VIII:67:2008

Konstatob, das nesuvo liloy Byelorusänapüki, ab ai plu liloy Rusänapüki. Liloy oni suviküno lä bäldikans e vilagans, ab suvo spikoy Rusänapüki ko zifans.

In vesüdäns literat Byelorusänik no valemö pasevon, ba pläämü lautots hielä Vasil Bykov. Gasedem pubon ai plu in Rusänapük, too suvo logoy i gasedis in Byelorusänapük. In bukiselidöps buks Rusänapükik dareigons, ye dabinsons i tiäds mödik fa lautans nepesevöl in foginän medü Byelorusänapük pedabüköls.

Anu väloy suvikumo julis Rusänik pro cils, kiöp müto lärnons Byelorusänapüki as püki balid. Nited gretik dö literat Byelorusänik dabinson lä yunans. (Jinos obe, das Byelorusänapük fövon pianiko vegi Loxitänapüka lomäna obik, do stad Byelorusänapüka binon gudikum).

Byelorusänapük äbinon jü yel 1696 pük calöfik dükäna gretik Lietuväna (kela lödanef mu äbinädon me Byelorusänans). Kanoy fasiliko remön fotokopiedi kronigas letata veütik at, kel änepubon bü yels teltum, e kel binon ti nepesevöl lä obs; püki vönik pluuneplu pasuemon fa studans püka lofüdik slavik.

Byelorusän i binon län fa komip ela Napoleon peböladöl: us äjenon gegoläd biedik se Rusän, cifo lovegol lunik de Berezina nilü zif provinik : Borisov. Logoy us mebamali milites bofik pededietöli.

Cifazif: **Minsk** labon lödanis za telbalionis. Volakomip telid ädistukon oni ti lölöfiko, ab de retods zifa, no logoy keinotis bumavik gretik. Zänodazif len flumed: Svisloch binon cifo ma stül Stalinik; ab i logoy haratis nulädik, legadis plitik in harat vönik nemü: Troickoe Predmestie, ma disins nenulik pestuköl, kiöp binon lakil äsi mebamal, kel pededietoy soldates pedeidöl in Lafganistän. Us jenons mateds. Kanoy dido loatön toodi ad pafotografön fo mebamal at.

Dakosäd petelon dü yels lul lätik, kel binon nentütik, ed igo jenons buons dakosäda. In selidöps e makets tuvoy väli gudik canas. Äs Polän, e sümedü Lukrayän niliks, no tuvoy lemaketis licina vesüdänik zü zif.

([Finoti](#) täva at kanols reidön su pads gaseda okömöl)

VIII:68:2008

BLUF TIMA

(fa hiel Frank Roger)

„Söl : Stephenson blümom ad kolkömön oli anu. Sökolös obi, begö! Jisekretan älüodükof ome smilili calöfik.

Hiel Oliver löädöm ed äsökom jipuli ini bür ela Stephenson. Äbinos nekredovik! Sekü drän sunädik isludom ad kömön isio tü del bü rajan oka, e no te idasumoy osi; no igo ikoedoy stebedön omi plu ka minuts ömik. Äbinon-li bümal gönik? El Stephenson älüikom lü om ed ävüdom omi ad seadön.

„Deli gudik,” äprimom. „Nem oba binon Oliver Wells. Vilob benüpenön nemi obik ad komön pö dugälaprogram pro tävans stimiälik da tim, keli lofon kompenät olik. Rajan obik äbinon jenöfo odel, ab esludob ad kömön büo. Spelob, das atos no etöpos oli.”

Fümiko no!” ägespikom el Stephenson. „Taädo. Äsä ba sevol osi, dabinons bespikäbs mödik ad komön pö dugälaprogram obsik tefü täv da tim, e välobs te studanis pötikün. Bespikäbs mutons blöfön, das dalabons blegäli, timasieni flegovik, äsi täleni ad bejäfön timimufis, kels ozesüdon täv somik. O flen obik! Bluf balid ola ebinon mu benosekik! Bi ekömol isio tü del bü dät perajanöl, eblöfol obe, das binol pösod, keli sukobs. Benovipob oli!

El Oliver äbinom kotenikün. Atos äbinos nekredovik. Tikamagot oma ad konfidön senäli oka ibinon legudik.

„Benö! Fredob vemo ad lilön atosi,” äsagom.

„Step sököl binon bluf cifik,” äfövom el Stephenson.

„Gudö! Ven mutob-li komön pö on?” äsäkom ledesiriko.

„Ädelo,” ägespikom el Stephenson takediko.

„Ädelo-li?” ädönuom el Oliver kofudiküno.

VIII:69:2008

„Si! Ädelo. Cedol-li, das okanol kömön ädelo?

El Oliver älemufükom kapi oka. Senäl oma äsaron.

El Stephenson ästäänükom ome namis oka. „Pidob osi levemo. Äsä esagob ole, te bespikäbs gudikün plöpons. Emisekol, ab steif ola äbinon vo gudikum ka ut pluamanumanas. Dalabol täleni, ab no nog täleni saidik. Mutol jäfikön nogna tefü timasien, äsi timilüäl olik. Fäti läbik ole, o söl Wells!”

„Danob oli, o söl Stephenson.”

El Oliver älvövom büri ed ägegolom lomio däsperiko.

„Maleditö!” ätikom. „Disini oba udunob-la gudikumo if ikömob-la büikumo. Ba pö naed okömöl... u ba pö naed epasetiköl-li?

VOBOD KINA-LI?

Ekö konot dö mens fol nemü : **Valikan, Seiman, Ek e Nek.**

Äbinon vobod veütik ad dunön, e **Valikan** äfümon, das **Seiman** ödunon oni.

Ek äkanon dunön oni, ab jenöfo **Nek** idunon oni.

Seiman äzunon dö atos, bi äbinon vobod **Valikana**.

Valikan äcedon, das **Ek** äkanon dunön oni, ab **Nek** ädasevon, das **Valikan** no idunon oni.

Sek äbinon, das **Valikan** äblamon **Seimani**, ven **Nek** ädunon utosi, kelosi **Ek** ükanon dunön!

(Konot at pubon su kluinasärvätül, keli jimatan oba äremof seimna)

VIII:70:2008

KLEILÜKAM REIDANES FA CIFAL TEFÜ PSAMS SONEMIK ELA SCHLEYER

O Volapükaf lens!

„Kikodo dunob-li atosi? Balugiko bi kredob, das atos plitosöv eli Schleyer. Nemu jonos logoti neplu pasevöl dö utos, keli ädunom, pro an, kel nitedälom dö volf pükas bevünetik valemo, e dö Volapük patiko.

Jinos, das Johann Martin Schleyer (1831 – 1912) ädunom valikosi, kel, cedü om, zesüdos. Ekö kikodo päfanäböpom in kased Rastatt (yulul – tobul yela 1875). Ekö kikodo ädatikom püki balid bevünetik vidüpo pespiköli ün yel 1879. Ekö kikodo slop pro Volapük äsmalikon. Ün yel 1875 näm nenkesenälik tata ätaon ta om; tü tumyelafin slopans ömik id ätaoms ta om.

Tradut ini Volapük binon plödatimöfik, patiko me Volapük at, keli dokan Arie de Jong bosilo ivotükom ün yel 1933. Tradut ini Sperantapük binon i plödatimöf gretikum, bi datikam e geiläd äjenons pos datikam e geiläd Volapüka, ab fümob, das Schleyer vipomöv, das jenavans sevedons rivi oma.

Bi binob Cifal velid, senob, das sötob stimön eli Schleyer atmodo. E dasevoy vobami mödayelik ela Reinhard Haupenthal tefü konsef e seväd vidikum Volapüka; i dasevoy, das om ädabükom kopiedi dabükota telid yela 1891 (balid yela 1876 iperikon) in dabüköp oka, nemü : „Iltis.”

Ritmut, e Deutänapükik e latinik, jinon pluuneplu yambik: ba seiman ovipom votükön vödemi prosadik oba ini poed sümik.

Brian R. Bishop

I. De libertate.

Hei, nescit, quid libertas sit, *

Qui luxit numquam in carcere.
Relictus ab amicis hîc, *
Hîc moerens, solus sedeo.
Sed quid prodest moestitia? -- *
Est densa mentis nebula.

I. Dö lelib

He! no sevom utan utosi, kelos binon
lelib,
kel neai glumon in fanäböp.
Is palüvöl dub flens,
is liedob, soelik seadob.
Ab kisi fruton lied? -
binon fog densitik tikäla.

VIII:71:2008

Piscatur hac in nebula *
Cor -- animae adversarius.
Facessite hinc, o nebula *
Piscator ater animae! --
Ad Te recurrit cor meum, *
Ad Te, dulcis Paraclite!
Solans solum, Paraclite! *
ubique praesens Spiritus!
Tibi sit, dulcis! gloria *
Et nunc et in perpëtuum!
Amen.

Psam fovik.

Lad päskaron is in lefog,
taan lana.
Bitolös isio, o fog,
Päskaran blägik lana! -
Lü ol lad oba gerönon,
lü ol Saludalanal sofik.
Trodol soelani, o Saludalanal,
valöpo komöl Lanal.
Ad ol molik binonös glor,
nu e valüpo!
So binosös.

KIKODO PÜK VALEMIK NEUDIK ZESÜDON

(fa hiel Arie de Jong)

Säk, va pük valemik paneodon, is no nedon pabespikön. Kosäd bevünetik gianagretik, ted bevünetik, tefs bolitik bevünetik vero zesüdükons dalabi püka valemik. Neod at ädabinon ya de tims vönädikün e päfölon jünü dub geb pluuneplu valemik bala pükas lifik. Ün nutim sevädiko plä latin, Fransänapük e Linglänapük pagebons as volapüks. Geb at bala u mödikna pükas lifik pasenälön ebo fa lödans reigänas votik, (kelas püks i paspikons fa balionats reigäbas) as pödiopladam okas it ed as privilegam länas ut, kelas püks pagebons as volapüks. Pato nü netäliseved netas difik glofon aiplu, senäl at dodon aiplu ad givülön bali pükas lifik stadi privilegik volapüka. Lä atos nog dod binon, das pük lifik alik binon fikuliko lärnovik. Löns mödik, kelis pük alik labon, kodons, das neodoy studi yelas mödik, büä kanoy spikön e penön kuratiko püki et.

Dods at ebo paleyilons fasiliko dub volapük mekavik. Pük somik kanon pastukön somo, das binon fasiliko lärnovik. Dub atos dod gretik moikon, sevabo: töbid gretik e tim lunik, kelis neodoy ad lärnön bali pükas dabinöl.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 9

SETUL 2008

(Pads 73 jü 79)

O Volapükaf lens Valöpo!

Ven spikobs püki foginik ko mens votik, nom balid binon ad meköm magädi gudik. If mekobsla magädi negudik, täno no komandobs püki at kemenes obsik. Jenöfo mens osagons: Ekö pük so fikulik, das no kanoy spikön oni! Äsä ya esagob, zeil püka alseimik binon noe ad reidön, penön, suemön oni, abi ad kosädön mudo ko votikans. Nen binets fol at, pük veratik no dabimon. Pük mekavik no binon plääm; bi binon mekavik, binon fasilikum ad gebön. In tef at lecedobsös Volapüki. Ekö pük pereidöl, pepenöl, pesuemöl, ab semikna no gudiko pespiköl. Dod cifik binon, das te nemödikans estudons püki; seko telspikots binons nesuviks, ed if no spikoy Volapüki ko flen votik medü telefon, pöt gönik ad atos no dabimon. Ab dabinions jenöfo mens da vol, kels ya spikons Volapüki. If fütüro orajanoy kolkömi bevünetik ko Volapükaf lens, ekö pöt gönikün ad spikön Volapüko ko ods.

Ekö lised brefik, kel oyufon olis ad spikön legudiko püki:

Magäd gudik dünön Volapüki vemo. Glidolsös fleni okkonfido, säkolsös ofi/omi lio stadof (stadom), va vigafin äbinon gudik; somo omekobs magädi gönik.

Lärnolsös vödis ad bepenön lifi aldelik; kanols dünön osi dü del, samo: Löädob se bed tü düp velid, glob ini banöp, lavob obi, janedob, e ret. Dunolsös osi aldeliko jüs okanols bepenön deli lölik okkonfido.

Cal e löfäls keblünons mödikosi telspikote. Lärnolsös vödis tefik.

Ad fasilükön telspikoti, gebolsös finoti –oy suvo, bi somo no jäfikoy me finots pösodik votik.

Mobs löpik ogudükumons telspikotis olsik. No glömolsös, begö! das kikavöd binon ai : OKKONFID. Laibumolsös oni ed oplöpols nendoto!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

IX:74:2008

SE ZÄNOD NESEVÄDIK YUropa (FINOT) (DELS TELDEG IN BYELORUSÄN)

(fa hiel Robert Pontnau)

Fino odajonob brefo lifi bolitik in Byelorusän. Äs in läns valik läx-Sovyätäma, lien bolitik no binon kleilik.

Sis yel 1994 presidan binom hiel Aleksander Lukashenko. Pävälom dü yel 2001 ko pluamanum vemo gretik. Estabom rejimi labü mäks nämätik ömik, kel zeilon balatami ko Rusän. Suvo magoy omi in vesüdäns as tirenani. Ab lödanef ävilon vitön loveikami grobälik katädime läns nilädik, äsi nenvobi gretik onas. Ab tadun lomänik gretikün ekömon de flan febädik, kel riprodon ome nesaidi katädima, skiliko pemigöli ko nestüm gitätas menik. E at ekeblünon nenvobi mödikum; jinos, das reiganefs vesüdik nemu sions setädi lätik.

Ab gitätis kinik dalabon-li nenvoban? Too ekö tuükam nämik. Stad negudikün binon ut gasedema, kel tadunon boliti calöfik tata. Too kanob sagön, das güä tüp büik, dabinions gaseds somik ömik, e te ven pubons tatak pösodik, rejim töbidon ad neletön onis, in valem medü monipön ma lunof ta pösod veütik. Te nesuvo, e vemo pläiko, gasedimans riskädikons ad pafanäböpön. Sekü monipön, gased tefik muton stöpön dabükoti, ab poso opubon dönu ko tiäd votik; seko nepubon dü muls ömik.

Tadunaneſ no labon programi vemo kleiliki; migon netäli ko Yurop Pebalöl e lüäl nekleilik lü katädim geton stüti foginänik. Tuvoy nenfikulo gasedis ömik somik in gasedöps.

Pöped hiela Lukashenko enu eläsikon, dilo kodü latükam pänsionipelamas. Ottimo glofon pöped Yuropa Pebalöl. Ekö spel klänik reiganefas mödik Lofüdänaſ e ſifanaſ. Yurop Pebalöl ogevon ones moni lemödik, kel odalon tuvedoti ſäkädaſ valik; zuo okanoy vobön in läns veſüdik liegik, klas meſeds drimälükons alani. Ab atos, binon-li vero vobädovik? Konöm anuik takik länaſ Yuropik viſü läns vemo neliegiks, kels oflagons leyufi, ojenükos fūmo tuvedotis lemuik. Ab Byelorusän binon tat ſmalik, e fütür läna at osekidon fino de nilädans ona, i veſüdiks, i lofüdiks, ka de Byelorusän it.

* * *

Düp dagikün binon ut bü delaprim

IX:75 :2008

DATUVAL – FANÄBÖPAN

II. De ſolitudine

Vae, ſolitudo carceris!
Cui luſtrantis hic expers:
Tormentum, vae, ſi carcer eſt Levi!
Ignis luſtrantis hic expers:
Heu, quid eſt purgatorium,
Ubi ignis flammat luſtricus!
Flammat profundis foveis,
Atrocis ſolitudinis!
Respiciens ibi animas
Moerere mitte, cor meum!
O juſte multans Tu Deus!
Luſtrandis ſis propitius!
Meas, en! poenas offero
Desertis pro pauperrimis.

[[Psam fovik.](#)]

II. Dö ſoelöf

Levi! Soelöf fanäböpa!
Pro at binon trod nonik.
If fanäböpan binon tom
Is nen fil klinüköl.
Vi, kin binon purgator,
Kö fil klinükamik flamon!
Flamon in kevs dibik
Soelöfa dredabik!
Du logol lanis usik,
Nosikolös glumi, o lad oba!
Ol, o God, kel gudiko pönol,
Födolös utaniſ oklinäbikis!
Ekö pönis obik ſakrifob
Pro pelüväbs pöfikün.

Redakanapenet:

In psam ſonemik balid, Datuval (VV gustula 2008) plakom lifi fanäböpana pö naed balid, e plakom ſomik binon jekäl pro om. Plonom, das utan, kel neai eplakon fanäböpi, no kanom ſevön, kin binon lelib. Poſo patöbom fa oklied, taan lana. Ab ſuno daſevom, das tikädöp at binon äſ lefog, e ſu lefog dabinoſ trodan nämikum, kine legivom lifi oma. Psam telid (löpo) tefon ſoelöfi, kel töbon vemo kultani, kel äſogom oki köſömiko lä mens mödik. Jekäl votik! Stad dredabik ſoelöfa meſom ome purgatori – klinüköpi lanas büä juitons leläbi godik. Kiſi kanom-li dunön? Sludom ad daſumön utosi, keli lelogom aſ pöni, e ad lofön oni pro utans, kels i plakons leliedi gretikum ka om.

IX:76:2008

PÜKS PEDÖNULIFÜKÖL – PÜKS KADÄMÖFIK

(fa hiel John Redgwell)

Ereidob ko nited gretik tradutodi yegeſa fa hiel Adrian Pilgrim tefü män. Sekü atos, ebetikob mödo pükis pedönulifüköl. Kludob, das püks ſomik mutons ai retön aſ püks telid kludü ſäks tel ſököl:

Dünons-li diſeinis lifa nutimik?

Pük – kiſ efe binon-li?

Äsä mäniotom lautan, studans in Mäneän mutons dalabön lenoli gudik Linglänapüka if vilons labön vobi plöpik. Lenol mäna binon, cedü ob, din gudik ma tikädöp kadämik, ab, liedo, no yufon yunanis ad tuvön vobi gudik. In vol nulädik, zesüdos ad spikön püki, keli geboy in feled büsida e teda if viloy plöpön fineno. Kanoy ga juitön pükis pedönulifüköl äsä juitoy, samo, radionaparati yelas 1930-id. If lüükoy one vefadilädi DAB, päridükoy oni. No plu binonöv legik. If nulädükoy püki vönik, jafoy migädi! Betikobsös anu säki telid:

Kis binon-li „pük“? Binon spikamamod pöpa seimik dü timäd seimik. Samo, latin äbinon pük Romänanas. Pos tумыels ävedon pianiko Spanyänapük, Litaliyänapük, e r. Sekü volf laidik, pük vedon pük votik. E binos mögik, das kanoy dönulifükön püki rigädik, e gebön oni dönu. Fovo mögos ad lüükön vödis nulik ad notodön suemodis nulädik, ab no kanoy ceinön gramati, voto pük no plu binon pük rigädik, ab vedon pük nulik.

Geböfiko pük laido cenon. No binon din nemufik! Da tim vöds perons finotis u ceinons fomis oksik. Ceins votik i jenons. Samo in Fransänapük e Litaliyänapük geboy timafomi pekoboplädöl ad notodön dunoti pelölöfüköl balugik. In latin rigik geboy vödi bal, samo: vendidi. Votaflano in Fransänapük geboy : j'ai vendu; in Litaliyänapük : ho venduto (= eselob/äselob). Jinos, das rig geba somik binon värbs depladik latinik, kels fomons timafomis anik somo. Da tim geb at estäänikon jü värbs valik.

IX:77:2008

If däloy volfi pükas pedönulifüköl, pos tумыels cens gretik ojenons jüs no plu binons püks rigik, ab püks nulik. Samo, „män pedönulifüköl“ no plu binonöv män tумыela teldegid, ab pük so difik leigoäs Litaliyänapük difon de latin Romänanas.

Ekö din veütik: If viloy, das pük timäda patik blebon nencenik, mutoy nomükön oni, no demölo cens igo smalikis gramata. Geböfiko, cens, kelis mekon spikanef püka, padasumons as cens calöfik pos tim ömik. Ekö sam gudik in Linglänapük, kiöp no plu sagoy: „If that *be* the case.“ Too in pük pedönulifüköl cens somik mutons blebön nedäliks.

Püks pedönulifüköl selediko plöpons as püks aldelik. (Pläam binon hebrey, kel ävedon pük netik Yisraeläna nutimik). Utans, kels dalärnons onis no sötons spelön ad gebön onis in feled büsida u spikön onis ko pöp tefik. Samo, if lärnöy mäni e tävöy lü Mäneän ad spikön oni ko joförs loatatoodas, ko mens, kels vobons in selidöps, e r. säspetükam ostebedon oyi.

Votaflano, stud e geb pükas pedönulifüköl binon löfäl nitedik. Püks somik vedons püks menas labü suemod ot, sevabo: otdialans.

REDAKANAPENET

In yeged at, flen Redgwell penom dö dönulifükam pükas netik. Küpedes omik tefü volf pükas binons nitediks, ab säk veütikün tefon yumöfi püka ko menäd büik. Tefü män, yumöf at lölöfiko pebreikon, kel sinifon ito, das pük at no plu lifon, ab evedon jenöfo stud kadämöfik. Otos tefon püki ela Cornwall (provin kältik Lingläna). Sekü atos, dönulifükam püka sekidon de doküms u literat paseta, bi vönaoloveikod lifik no dabinon. Bi pük binon balido kosäd pespiköl, ekö nebuäd sunädik. Sekidoy de buks ad lärnön püki ya peglömöli. Binos äsif lärnöy Fransänapüki se tidabuks nen visitön seimüpo Fransäni!

If reidans votik labons tikamagotis tefik ad notodön tefü säk patiko nekösömik dönulifükama pükas somik, sedolsös atis obe, begö!

IX:78:2008

FIN TIMA

(fa hiel Frank Roger)

„Tim ekömon anu ad mogolön,“ ätikom hiel Roderick. „Blümob. Fölob zeili nonik ad blibön is. Fin nilikon.“

Äjedom logedi viföfik sui sūt e sui mens, kels ägolons su pärunaveg, u kels ävabükons toodis okas. Nek äsevon-li utosi, kelosi ojenon? Ed om, äbinom-li balikan, kel igetom nuni löpao dö katastrof okömöl?

Lindifos vero. Äbinom bevü privilegans, kels olailifons. No äbinom gidid oka ad sludön fätoti votikanas.

Änilikom lü jelöp büik, ta tataks keranämetik pestuköl, retäd „kriga koldik” yelas epasetiköl. Mens ömik idränons omi ad nosükön oni, bi no plu äfölon zeili. Läbiko no idalilom onis. Jelöp at blöfonöv anu gebovi oka.

Ädelo ikontrolom providi fidotas ä vata. Id älabom bukemi gudik us dono, äsi kandelis ä lümätis üfü jenots vero badiks.

Ädoniogolom, äkurbom ditretalitis ed äfarmükom yani. Äseidom oki su stol bäldik e koveniälik, keli itirom donio ed äkontrolom rietalinaglokili. If inätäprätom nuni gudiko, öretons nog düps ömik püda e baitona bü leliv hölalenoida.

Paokalüp! Ibinon in lut. Vero no pisüpädöm ad getön nuni löpao, das fin tima änilikon. E päta kedükom ad binön bevü privilegans, kels ölailifons vali. Äbinon prem demü lif, keli ilifom ma noms. Isevom ai, das äbinos sapik ad no deikön de veg gidöfik.

Reto äkoslogom nevitovikosi. Ästeifülom ad reidön boso, ab vim no plu ädabinon, seko äslipülom.

Galikölo äkontrolom rietalinaglokili oka ad sevön vio luniko islipom, ab ätuvom bluvo, das glokil no plu jäfidon. Emutom ceinön ziöbedemi büä ikömom isio. Mod votik ädabinon-li ad sevön düpi?

IX:79:2008

Atos äbinon veütik, bi imutom sevön tü tim kinik Paokalüp öflapon menäti.

E radion oma! Äsukom oni valöpo, tän ämemom, das äbinon in dom löpo. Ibinom küpälik ad labükön fidi, vati e bukis, ab kodü vif ad dunön valikosi, inedemom dinis votik ömik veütikün.

„Olöpiogolob ad labükön dinis, kelis eglömob,” ätikom. „Spelobsös, das no binos tu latik; das Paokalüp no nog ejenon. Neodob fümiko radioni at. Obinon yüm balik oba ko vol plödik. E telefon polovik oba, no mutob-li sumön id oni?” Neai iplidom paratüli somik, ab mögos, das ofruton anu.

Ävilom maifükön yani, ab äjinos, das ästegon. Ästeifülom ai dönu nämü gretik oka; päsuädükom, das öyilidon lo sleifs vemöfik oka. Ab pos minuts ömik, haugölo kodü lefen, äyilidom, om it.

„Döbot duton lü ob,” ädasevom. „Emutob nätukön jelöpi at. Ab lio äkanob-li sevön, das öneodob oni ün del seimik?”

Äseidom oki ed äleadom glibön tikamagotis oka. Anu, jenöfo, no äkanom kontagön voli plödik. Ga no äkanom sevön flumi tima ad sevön kisi äjenos plödo.

Äjedom logedi viföfik sui rietalinaglokil dönu. „Stebedolös timüli,” ätikom. „Egetob nuni, das fin tima okömon. Kleiliko äbüocedob, das ötefon Paokalüpi, ab va sinifos-la te, das glokil oba ostopen-li?”

Älemufükom kapi oka ed ädeimom tikamagoti at sunädo. Kikodo getomöv-li nuni löpao dö bos leigo neveütik äs rietalinaglokil oka? Äbinos nesiämik. Ab büocedöl, das nejäfid glokila äbinos-la sümblon bü jenot gretikum-li?

Äkanom datuvön nosi nen lüvön jelöpi, ab no äkanom dunön atosi u kontagön eki plödo ad getön yufi. Äkanom te stebedön ad sevön, va Paokalüp ävuton plödo, u no.

„Ab vero lindifos obe,” äkludom. „Oblibob is jüs ofegebob viktualis oba. Pö jenet alik, obinos fin tima pro ob!”

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 10

TOBUL 2008

(Pads 81 jü 87)

O Volapükaf lens Valöpo!

Pluamanum menas baicedons, das pük bevünetik binon din gudik, ab to ced at, nets vola no vilons daoptön püki somik. Noganükam ‘Netas Pebalöl’ pelon moni lemödik ad nätäprätön e tradutön pükis mödik ini püks votik mödik, semiknaiko ko fikul gretik. Pük bevünetik in tef at binonöv fasilikum, fūmo nejerikum, ab no viloy igo blufön püki somik. Kanob gudiko suemön, das tradutans e nätäprätans no vilons demön püki bevünetik, bi anu gaenons moni lemödik dub vob at. Too dakosäd pükik binonöv vobedikum gebü pük somik.

Anikans taons ta pük bevünetik, bi sagon, das anu dabinsons cins, kels jenöfo dunons tradutodis de pük bal ini pük votik. Ab vilob sevön, va ons it dalabons cini somik. Binob balidan ad koefön, das cins at binons datuväliks, ab ob it dalabob bali onas, seko kanob spikön plako in tef at. Neai gebob tradutodieli oba nen sevön pükis tel tefik. Äsä ba osevol, mutoy binön mu prüdik tefü geb cinas at; fūmiko mekons tradutodis lekläriko, ab no ai verätiko. Ad potön penedi fa cin somik petradutöl binon nesapik, bi tradutod cinik semiknaiko no binon ut, keli desinoy. Nen pläam, seidob obi ad verätükön tradutodis leklärik at. Juitob ad dunön somikosi, bi püks alsotik plitons obi, ab pösod, kel no kanon verätükön tradutodis fa cin pedunöl, otuvon (u, verätikum, pösod, kel geton penedi somik otuvon) das binon fulü pöks. Sekü atos, sagob utanes, kels remons tradutodieli – prüdö!

Pükis mekavik kanoy gudiko tradutön medü cins, bi binons nomiks, ab püks netik no binons nomiks, taädo binons mu nenomiks; sekü atos, cins no binons tuvedot säkäda pükik. Tuvedot binädon me pük mekavik bevünetik. Alan sevon atosi, ab tat nonik (pläamü Tsyinän) dalabon kuradi saidik ad jenöfükön tuvedoti – pidabiko!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

X:82:2008

III. De fructu carceris

Cur sola luget anima
Hac in custodia mea?

Cur nil sentit laetitiae
Quae pro coelis est condita?

Ut se in ipsam recipiat
Quae perdit sese in gaudiis!

Quae facile a recta via
Vacillat prosperis rebus –

Sed solitudo felix tu
Reducis cor meum ad Patrem,

Patrem coelestem gratiae,
Fontem abundantem veniae.

III. Dö frutids fanäböpa

Kikodo lan glumon soeliko
in nelib oba?

Kikodo senon nosi läbik,
kel ad sils pejafon?

Sodas lan ini ok gegolon,
kel distukon oki in juits!

Kel fasiliko moamü veg löik
zogon, ven valikos benikos -

Ab soelöf läbik
gedugol ladi oba lü Fat,

Lü Fat silöfik benäda,
lü fon bundanik parda.

Paternum in hunc sinum pium
Recurro derelictus hic.

Ini blöt at fredik
gerönob is lelüvöl.

[[Psam fovik.](#)]

Redakanapenet tefü frutids fanäböpa:

Ekö Datuval pefanäböpöl nen sogäd. Balido patöbom fa oklied. Ab bemastikom senäli at. Bi binom soalik dü lunüp, binos fasilik ad säntretükön oki su ok it, ab anu dasevom, das atos no binos zeil lifa omik, das jenöfo pejafom ad lif löpikum. Reto, is in fanäböp, no plu labom kudis pädana e pädananas oka. Ekö pöt mu gönik ad meditön dö dins dibikum, kelosi ba no älabom timi saidik ad dunön büo. Anu dasevom, das soelöf no binon ai badik; kanon binön igo läbik, bi suemom oki it gudikumo.

X:83: 2008

LOTIDÖP LABÜ ZIBS VALIK

(fa hiel Frank Roger)

„Juitob ad fidedön is,” äsagom hiel Richard, kel äseitom särväti oka sui tab. „Bötäd ga lofon väli mödik fidotas.”

„Vö! Gidetol,” äbaicedom flen oma, hiel Martin.

Balan bötanas älükömom lü oms ed äsäkom plüto: „Efifidols-li?”

„Si ! Vilol-li kalükön drinis kalü cemanüms obsik?” äsagom el Richard.

„Säkäd nonik,” ägespikom bötan.

„Pliton obe sit at,” äsagom el Martin. „Fasilükon stebi obsik.”

„Binobs läbikans ad blibön lä lotidöp at,” älüükom el Abraham. „Binon legudik!”

„Vero !”

Lektinamisek äblunon alikanis ini dag lölöfik dü timüls ömik jüs stäf ifilidon kandelis anik.

„Hö! Dins somik jenons semiknaiko. Mutobs ga sufälön onis. Tonod vöga oma äbinon sufodik.

„Kikodo no dunobs-li spatavabami büä golobs lü bed?” ämobuf jiel Harriet, matan ela Richard.

„Tikamagot legudik!” ägespikof jiel Caroline, matan ela Martin.

Älüvons fidöpi, ab no ägolons tu fägiko ini dag neita.

„Emutobs blinön kandelis,” ämürom el Richard.

X:84:2008

„Logolsös ebo stelis,” ävokädöm el Abraham. „Sül neitik binon so püdik.”

„E lit redülik us, nedeto, kin binon-li?” äsäkof el Caroline.

„El ‘aurora borealis’ fūmo,” ägespikom el Richard. „Jönik, no-li?”

„Poed verik,” äsagof el Harriet, pestunüköl.

„Fredob, das kanobs lifädön delis lätik obas is,” ämäniotom el Abraham. „Evobobs somödo ad atos. Ekö drim pejenüköl.”

„Fenob boso,” äsagof el Caroline. O löfäb, golobsös lü bed anu.”

„Baicedob!” ägespikom el Martin. „Neiti gudik! Jü odel pö janed.”

Suno igolons lü cems okas e stil äreigon dönu. Balan bötanas älogedom viföfiko plödio.

„Benö! äsagom mane pödo. „Egegolädons lü jelöps okas.”

„Vilol sagön ‘lü cems okas,’ no-li? No glömolös, das binons lotans lä lotidöp obsik.”

„Jenöfö-li!”

„Nu, ol binol utan, kel kuradükol ai morönamagäli onas. No ebaicedol-li ad kalükön drinis kalü cemanüms onsik?”

„Kisi sötob-li sagön ones? Verati-li? Das sogäd yunüpa obas edästuron; das spälots onas dub vob mödik pegaenöls enepubons, e das töbidobs ad meritön kosidi obas nen spel mödik?”

„Ab odatuvons atosi suno, no-li?”

„Leno! Lefärmükons okis dibiko in magälavol, keli ejafons.

X:85:2008

... Somo kanons laiföñ. Pors maleditik et ad garanön lifüpi binons bötäd nespälik, jelöps onsik binons lotidöpacems... ”

„Ed obs binobs bötans, kels dünoms onis.”

„No primolös dönu blöfädi et. Finükobsös vobi obsik anu.”

„Benö! E no glömolös ad blümükön janedi pro lotans obas. Olükömons tü delaprim.”

„No kudolös. Ogetons poris onas.” dü düps teldegfol.”

„No kanobs jenöfo plonön. No desirons cemidünöti

„Atos no binon sit labü zibs valik!!”

Bofikans äsmiloms laodiko.

„Reto, kikodo eselimädol-li lektinaflumieli büä imogolons?”

„Ävilob küpetön geäli onas. ‘Lektinamisek,’ äsagons. ‘Somikos jenon igo pö banöps.’ Atos eplitos obi.”

„Äbinon tikamagot olik ad kuradükön onis.”

„Atos takedükos e reigos onis. Buükol-li, das bäldikans at vutonsös däsperiko?”

„Ba emutobs selimädön lektinaflumieli ai.”

„Ba odigidons primäti dilekanefa lotidöpa ad lofön fidedis me kandels pefilidöl.”

„Ekö! Finükobsös vobi!”

Ädunoms dalogami ve kiud, kel äzüon jelöpi, äkontroloms lökis leyanas, ed äjedoms logedi viföfik lü glimil su horit – meib zifa büik: Los Angeles. Fino id oms egoloms lü bed fulü dred lo del okömöl.

X:86:2008

IV. De misericordia

„Detrusus est in vincula
Et hic et ille sanctus vir.”

Quam legeram saepissime
Hoc verbum libris in sacris!

Legebam – sentiebam nil,
Nil condolentis animi -

Nunc ipse inclusus carcere,
O quantum, quid sit, sentio!

„Detrusus est in vincula
Et hic et ille sanctus vir.”

O quam commiseror justos,
Qui languerint in vinculis!

Vos liberati in coelis nunc,
Reo pro me precamini!

IV. Dö kelied

„Saludan at ed et
in jänäds nüfärmükom.”

Lio suvikün ireidob
vödi at in buks saludik!

Kösömiko ereidob – nosi esenob,
lani keliedöl nonik –

Nu ob it fanäbob,
o liomödiko kis binos, senob!

„Saludan at ed et
in jänäds nüfärmükom.”

O liomödiko keliedükob nedöbanis,
kels fainikoms in jänäds!

Ols in sils libiköl
nu plekolsös pro ob nelibiköl!

Amen.

So binosös!

[[Psam fovik.](#)]

Redakanapenet tefü kelied:

E nu Datuval meditom su vödem, keli suviko ereidom, ab kel dalabon sinifi pötöfikün anu. Binom fanäböpan, lesi! ab konsien no töbon omi, bi utos, kelos edugos omi ini fanäböp binon, cedü om, gidikos. No plu binom soalik in tef at; dabinons jenöfo mens mödik, kels binons i fanäböpan da vol lölik – mens nedöbik äs om. Ekö horit nulik! No plu keliedükom oki, ab id utanis, kels sufons pöni ot, igo pöni badikum, ka om. Labom kobädi jenöfik ko ons, ed i rivom utanis, kels, posä esufons nelibi fanäböpa, juitons fino lelibi silik. Binons flens patik oma, kelas pleks oyufons omi anu in fanäböp oma.

X:87:2008

VÖD, PÜK, SET, TONATEM

(fa hiel Arie de Jong)

Men dageton dub sienam magädis, kels jenons in vol zü ok. Alna ven sienam finikon, magäds nosikons i, ab no nenretodiko, posbinükons memamagotis. Dub suvöf magädas at tanamü memamagots onsik, men läron ad distidön dinis leigasotik de dins distik, sekü kelos in on suemods davedons. Suemods tefons primo yegis, poso dunis e patöfis, e nog latikumo, ven tikäl edaglofon lölöfiko, igo dinis nesiädik. Somo men dageton stoki ai gretikum vedöli suemodas.

Dub memäl men fägon ad memön magädis pasetik e ad fomälön atis dönu. Me fomälods at e dub tanam memamagotas bal ko votiks, brefo dub tik, men fägon ad fomälön dönu fomälodis votik nulik. Suemodes e fomälodes valikes at men egivon nemis. Nems at binons **vöds**, medü kels men sevädükon votikanes tikodi oka.

Mens difik tala ye no gebons vödis ot ad notodön suemodis u fomälodis leigikis. Ab sio grups pluuneplu gretiks menas binons, kels gebons in kosäd rezipik vödis ot. Löf vödas at sa patäds valik oksik, me kels mens, in num pluuneplu gretik, sevädükons odes tikodis okas, binon: **pük**.

Ad sevädükön tikodi oka votikanes, gebädo yödi bal u vödis mödikum, pasagölis me vögäd, kel difon ma sinif, keli viloy givön vödes oka. Vöd u ked vödas in mod seimik pasagöl, me kel tikod panotodon, binon **set**.

Püks dalabons **tonatemis** lönik. Te pö dil pükas dabinik, tonatems difik pagebons. Tonatem latinik pagebon, samo, fa Linglänapük, Fransänapük, Litaliyänapük, Spanyänapük, Nedänapük, e r. Ab Rusänapük, Grikänapük, Larabänapük e Hebrej dalabons tonatemis lönik. Tsyinänapük dalabon vödapenäti oka, e Yapänapük dalabon silabapenäti oka.

Pükav binon ga stud, kel ninädon dilädis mödik.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 11

NOVUL 2008

(Pads 89 jü 95)

O Volapükaf lens Valöpo!

Jenav Volapüka jonon obes, das bügolans obas ädalabons kalieti komunik : lanäli. Pro ons, kaliet at äbinon leigo veütik tefü muf äs blud binon tefü koap. Ab kikodo idalabons-li lanäli so mödiki? Balido, pük bevünetik idavedon; neai büo ilogoy püki somik gebovik. Telido, pük somik älofon netes valik da vol mögi stunidabik, sevabo mögi ad sevädükön kulivi menas jünü foginiki. Reiganefs netas u no äkanons, u no ävilons dunön atosi, ab ekö pubod dialik ad fövön diali so jöniki. Noe ätefon püki, abi diali! Ekö kod lanäla bügolanas obsik. Su pads gaseda atmulik okanols reidön dö susmen pro Volapük; man, kel älofom Volapüki ä diali oka sovemo, das ädunom mödikosi pro on.

Liedo lanäl somik ti edeadon lä obs. Kikodo eperobs-li kalieti legudik at, kel garanon fütüri noe Volapüka, abi yunanefa? Dabinons kods ömik. Büo ädabinon ün paset desir ad lärnön dinis nulik, ad dagetön noli frutik. Anu kotenoy suvo ad seadön nenkrüto fo televidöm ad logön, (no ai, ab mödikumo), süfülis mekädas ä dinas votik bapälük. Adelo lanäl cifik binon moniäl, kel pakuradükön valöpo. No binos ai so, ab tefon patiko utanis, kels büo gebonsöv livüpi okas frutikumo.

Ab betikobsös anu lanäli bevü Volapükans adelik. Balido, kin binon-li Volapükan? Dabinons klads tel, sevabo: utans, kels nitedälons tefü Volapük bi binon bisar se pasetatim; suvo binons slopans pükas votik, ud igo lebonedans gaseda obsik, ab nuläl, no lanäl, davedükön onis. Neai propagidons püki. Binons jenöfo flens Volapüka e binons ai benokömiks. Votaflano dabinons utans, kels propagidons püki, kels lautons yegeedis, kels fövons Volapüki in bevüresod, kels dunons alstikosi. Atans binons Volapükans. Dist binon veütik. Verat binon, das Volapükans defons. Stad somik no binon gönik; jenöfo föv stada at osinifon, das Volapük ofibikon ai, e, pos yels ömik, odeadon lölöfiko. Seko pubonsös Volapükans ko menäd alik!

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom
Ralph

XI:90:2008

KADÄMAN PIETRO POLETTI – SUSMEN VOLAPÜKA

Hiel Pietro Poletti pämotom tü del 14-id yanula yela 1846 tö Cassano Albese (Litaliyän) ed ädeadom tü del 12-id mätzula yela 1915 tö Shanghai (Tsyinän). Äbinom vo susmen Volapüka.

Dü lif oka el Poletti äcalom pö melatoläd Tsyinänik Lampörük tö zif Amoy, e latikumo, de yel 1902 tö Shanghai, kiöpo nenspeto ämalädikom ed ädeadom. Äbinom nolavan lanälik literata Tsyinänik ä lautan sevädik difikas lebukas Litaliyänapükik e Linglänapükik dö pük Tsyinänik.

I pö jäfüd Volapükik esevädükom oki as slopan zilük valemäpüka di Schleyer ä kevoban nämik pö stäänükam ata, pato in Tsyinän tö Amoy e Shanghai efe medü tidodems Volapükik mödik e Volapükalebuk ömik.

Ädagetom ün setul yela : 1887 de cifal Schleyer diplomi Volapükatidana, ün mayul yela 1890 uti profäsorana, ed ün dekul yela 1891 uti xamana volapüka. Pö dönunoganükam kadäma ün 1890 nem ela Poletti ya komädon in lised limanas, ab pas ün 1894 edagetom de Schleyer diplomi kadämana.

Tö Amoy e latikumo tö Shanghai ätidom Volapüki flenes Tsyinänik mödik oka. Pato ün laf telid yela 1899 num Volapükanas Tsyinänik ävedon gretikum sekü töbidam oma. Mödikans atanas ävipons ad spodön ko foginänans. Ad fasilükön bligädi pota Tsyinänik pö blin spodotas foginänik,

äbuedom bukön ladetis Tsyinänapükik beladetäbas in fomät mäkas gretik, kelis foginänans äsötons kleibön sui spodots tefik okas. El Poletti id äsirkülükom sotis tel potamäkas sonemik: volapotamäks, efe bali mö franazims luldeg e votiki mö franazim lafik. Volapotamäks at sui spodots

XI:91 :2008

pökleiböls äjonidons ad küpälükön penediblinanis Tsyinänik ad peneds Volapükanes piladetöls. El Poletti it äpenom obes ettimo sökölösi: „Ladets Tsyinänapükik nen malats Tsyinänik binons negeboviks, nenvöladiks, nesuemoviks e kofudüköls. Binos riskädik ad penön ladetis Tsyinänanas nen malats Tsyinänik, bi if ek ogebonöv ladetis somik te me tonats netik, latinik u Volapükiks, spodots täno luveratiko ai poperonsöv. Kludo alan, kel desiron ad labön ladetis kuratik, kleibonös u gebonös kobiko e malatis Tsyinänik e tonatis Volapükik.”

Semikna el Poletti älautom yegedis pro Volapükagaseds. Id om it äpübom gasedi, kel älabon tiädi: „Pük Bal pro Nets Valik.” Gased at äpubon tö Amoy dü yels ömik, ye no nomiko ün mul alik. Me nüm teldegbal gaseda okik ün 1895 äprimom pübi ela „Vödabuk Volik,” kela dil mö pads teldeg äpubon pö num fovik alik. Leigüpo epübom eli „Vödabuk Tsyinänapük-Linglänapük. Vödabuk at ninädon balido lisedi lafabik vödas Tsyinänik 12.650 e telido lisedi vödas Tsyinänik tefik peleodüköl ma stamäds ko prons ma dialeg di Peiping. Jäfüdisevans eloboms vemo lebuki at.

El Poletti vo äbinom nolan gretik Volapüka, komipan nenfenik pro valemäpük ela Schleyer, pato in Tsyinän, äsi voban zilik pro dial jönik obas. Pomänioton nem omik ai ko stim in jenav Volapüka.

SAP SE TSYINÄN

Ven givol mane fiti, dalabom nulüdi pro del bal;
ven tidol mani ad päskarön, lärnom skili ad gebön da lif.
(Hiel Fan Li)

XI:92:2008

FÖFIOMUF, PÖDIOMUF TIMA

(fa hiel Frank Roger)

Lemödot menas ikolkömon su piad gretik harata finenik zifa. Ifidoy koledi gölikum ka kösömiko adelo, ud izögoy oni, dat ökanoy temunön „timamufi” bisarik, keli nolavans ibüosagoms, e kel öjenon adelo tü düp foldil bü düp balid poszedelo. Kodü atos, mens mödikum isludons ad lüvön domis e büris bi ätikons, das seks seimik ota öbinons küpädikums plödo, ka nino; zuo mens mödik, kels ävobons in harat at zifa itrupons lü piad, äsif ipimofons-la fa drän semik dissevälöfik.

Anu tim äpasetikon, ed alikans äküpedons ai rietalinaglokilis; äbepikons seki mufa, änulälons va seimos ga öjenos-la; änotodons, das ceds nolavanas, kels ästeifülons ad miedetön e suemön magedi somik, äbinons ba nestipöfik neverätiks; fino äsions, das nek jenöfo äsevon osi, igo no nolavans it, ed östebedons semo us ad logön e ad tuvön suno stadi valikosa poso.

Pö nilikam timüla fätöfik, telspikots valik äseilikons ed alikan ästunölülogon rietalinaglokili oka, logölo dredäliko züo, äsif ön mod at äfümoms, das vol sevädik ädabinon nog.

Kuratiko tü düp foldil bü düp balid, rietalinaglokils alanas eföfiobunons jü minuts foldegiöl bü düp balid. Pläämü atos, nos ijenon.

„Sülö!” Ya ejenos, e no esevobs osi !!” ek evokädon, ab suno alan idasuemon, das nos ijenon. Dido düp iföfiomufon, ifi te mö minuts kil, e no äbinons ceins logovik züo. Klülüko luverat no ädabinon, das länod e bumots öcenons ünü minuts ömik.

Ab nemuiko ced nolavanas tefü timamuf iverätikon.

Menamödot ävedon pianiko muifik; telspikots ämoükons seili. Anikans päsäspetükons, votikans äbinons fulü dred. Anikans älesagons, das valikos ya ijenon, votikans äcedons, das

timamufs votik öjenons; anikans igo äletikons netikaviko, das öjenons „timageflum,” „timavefils” u „posmufils.” Seko mens äbribons tö top ot ed äprimons dredäliko ad kontrolön dönu glokilis, e ad küpedön züamöpi.

XI:93:2008

Anikans älöpiologons, äsülogons sili, pästilüköl fa jenöf, das sol älenidon ai, das mistom süpik no ijenon (äs fopans anik lukredik ibüosagons osi). Plä timamuf at minutas kil, val äbinon ga nomik. If no pinunedons büo, ed if no ikontrolons glokilis okas, luverätiko igo no üküpedons seimosi nekösömik.

Dü timül nos äjenon. Anikans äperons nitedi ed imogolons, ab utans, kels iblebons, dakipölo säntretükäli lölöfik, äküpedons bluviko, das tü minuts kil pos düp balid poszedelo, düp igegolon lü minuts kildegzül pos düp degtelid.

Timamufi at telid, küpedoviko gretikum ka muf balid, no ibüosagoy. Anikans änotodons tupi oksik tefü sleit at timafluma nomik, do ibinos dönu seks nonik logovik zü ons, plä uts rietalinaglokilas. Ab timamuf at süpik e tefädiko gretik minutas mödikum ka teldeg labonöv ba sekis fefik.

Äbepikoy dini, änulälöy va valikos pifinükon anu, das düp inätükon oki, u va itemunons te primi sökoda nenfinik timamufas. Seko ästebedons jeni alseimik okömöl.

Tü minuts degmäl bü düp balid, tim eföfiobunon jü minuts degfol bü düp balid. Do äbinos föfiobun te minutas tel, too ibinos föfiomuf, jenöfo muf telid, keli itemunoy, e nek äsevon sekis ota. Äbepikoy nog mögis ven, tü minuts tel bü düp balid, tim epödiomufon jü minuts teldegtel bü düp balid, e tü minuts degvel bü düp balid, tim iföfiobunon nogna jü minuts degkil bü düp balid, ab tü minuts vel bü düp balid, ipödiobunon jü düp teldegtel bü düp balid, e ret.

Mens ai mödikums äperons nitedi ed älüvons piadi. Ägegolons lü bürs, do verätiko äbinos nog koledapaud onsik, igo if ilifädons plu ka düpalaf is. (No äkanoy ga mafön timi ven jonians glokas ämufons mo e ge).

„Töbids obas binons vaniks,“ äsagon seiman saido laodiko dat alikan äkanon lilön osi. „Ba obinos gudik ad moükön glokis ä glokilis, e lifön äs büo.” Täno esädunom pärädiko rietalinaglokili oka, edojedom oni glunio ed elepedom oni dis fut okik. Mogölölo vifiko, anikans äplodons ed älobülavokädons primäti omik.

XI:94:2008

Mens mödikum id esädunons glokilis okas; anikans pärädiko emojedons onis, ab mödikünans jenöfo no emojedons ud edistukons timimafianis skänik at, ab te esleafons onis ini poks okik. Äsökons sami ya pejonöl, ab nen flekön okis lü sümbohim u lü näm grobälük.

Suno menamödot imogolon. Dönu mens ädunons calis kösömik okas äs büo, e no plu ädemon timamufis alseimik – öjenöls, u no.

SMILOBSÖS !

KLOTEM ZUIK NEKÖSÖMIKÜN

Enu pävüdob ad komön pö danüd in lotidöp gretik.

Lükömölo, päsupädob ad logön fleni gudik oba, kel äfärmükom yanili tooda.

Ab sunädo eküpetob, das älenlabom neitabliti. Äsagom obe:

„No äkanob tuvön soaraklotemi obik; ab läbiko no eperob klotemi zuik, keli lenlabob ai pö danüds drimas oba!

BLÖFÄD SLÜDÖFIK

Ädelo jiflen ed ob äblöfädobs vemo.

Ag! Kikodo äblöfädols-li?

Äsagof, das äbinof jönikum ka ob, ab enegidetükob ofi dö atos! Anu alan baicedon, das ob binob jönikün.

Vö! Kikodo-li!

Bi of dalabof logi blägik!

XI:95:2008

DATUVAL IN FANÄBÖP

V. Liberis de animalibus

O musculae parietis
O musculi rodentes vos !

O venti flantes per domum !
O fulmina tonantia !

Aviculae canentes mi !
Ludentes vos pueruli !...

Vobismet, oh quam invideo !
Gaudete libertate vos !

Ego intra muros lugeo,
Vos liberi vagamini -

En, solus tristor ! ... Solus? non !
Genius solator hic adest.

Quocum vel inter moenia
Laetus volo per aethera.

[[Psam fovik.](#)]

V. Dö lans libik

O jimugils in völ,
O himugils tuetöl !

O viens, kels bladons da bumot !
O leklärs tonäröl !

Böds, kels obe kanitols !
Ols hipuls, kels pledoms !

Lio mibönob olis !
Fredolsös in lib !

Ob bevü völs glumob,
Ols glibols libiko -

Ekö soelik glumob. Soelik?
noö!/Lan trodöl oba komon

Ko on, igo bevü völs,
Fredölo da spad flitob.- -

Penet redakana:

Lib binon vo din ledigik. Kösömobas ad lib; no kanobs fomälön lifi nen gität menik at. Ab da vol dabinons mens, kels no juitons benedi somik. No sevobs numi onas; dabinons ba balions otanas, kels sufons tomi, igo datomi in fanäböps da vol. Datuval, do äbinom fanäböpan te dü muls ömik, no ämutom sufön tuvemo. Äsevom, das ünü brefüp pölibükom. Too sevobs, das i pro om, nelib äbinon miserik. Tiks oma jäfikons me mugs in völs fanäböpa, me viens, me leklärs tonäröl, me böds, me hipuls plödü möns fanäböpa, e dins at pluükons jenöfoti, das ons dalabons libi – om no! Ab votaflano om dalabom bos, kel defon ones. Dalabom lani nämik, kel vikodon tupi visü om, e kel ceinon nekoteni büfik ini lekoten lanöfik.

VÖG VOLAPÜKA YELOD DEGJÖLID

NÜM 12

DEKUL 2008

(Pads 93 jü 99)

O Volapükaf lens da vol lölik!

Kritid pededieton ai famüle. Tü tim at famülans kolkömons odis dönu, ed if no kanons kobön kodü fagots gretik u kods votik, kosädons ko ods medü bal milagas kaenava.

Volapükaf lens i binons limans famüla bevünetik. No binon famül gretik, ab binädon me mens, kels dalabons dini bal kobo. Löfons Volapüki, e bi löfons oni, neai kanons glömön utosi, kelosi edunon pük at love yels mödik.

Balido, Volapük äbinon duin profetama. Ün tims vönik, mens komunik ikoslogons ai timüli jenava ven ökanoy kosädön ko ods da vol lölik medü pük bal. Mödikans isteifülons büo ad duinön profetami at, ab Volapük obsik äbinon jenöfo balid ad jenöfukön drimi.

Telido, Volapük äbinon fon volapükas votik; visü plöp püka obsik, mens eprimons ad meköm volapükis votik: aniks eplöpons, aniks eneplöpons, ab aliks älanons kodü Volapük ed älabons zeili ot, sevabo: ad balön menis valöpo in vol dub pük bal, kel epladulon ai diali bal.

Sekü atos, kanobs gido pleidön dö Volapük. Neai oglömobes benedis, kelis eblinon menes. Ab menef no ai ävilon zepön yufi at. Mödikans ya eglömons lölöfiko Volapüki; anikans igo nofons oni, e steifülons ad nemödükön fluni ona veütik da vol.

Binobs limans danöfik Volapükafamüla. Pösodiko, etuvob voli nulik bevü flens alsotik kodü on. Tü Kritid, tim püda, freda e plüda, vip oba binon, das valans odigidons levemo divi pükik at, kel eblinon, e kel fövon ad blinön nunis freda gretik menefe valöpo.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

XII:94:2008

VI. De gratiis carceris

O solitudo carceris!
En, quot me donis ditas nunc!

Propior Deus videtur hic,
Quam in ipsis templis alias.

Hic versor cum coelestibus,
Ut nusquam cum mortalibus.

Veterum dierum haud immemor,
Loquor sanctis cum cordibus,

Hymnos, psalmos et cantica
Hic pango cum laetitia.

Altae fluunt sententiae
E fonte elati pectoris.

O solitudo carceris!
En, quot me donis ditas nunc!

[[Psam fovik.](#)]

VI. Dö benäd fanäböpa

O soelöf fanäböpa!
Ekö dub givots liomödik nu liegükol obi!

God is mödiküno nilikum jinom,
ka igo in tems votöpiko.

Is träitob ko silibelödans,
äsä neai ko deadöfans.

No glänöl delis vönik,
pükob ko lads saludik.

Hümis, psamis, lidis,
is freda datikob.

Geilo flumons spikeds
tovöls se blötafon.

O soelöf fanäböpa!
Ekö dub givots liomödik nu liegükol obi!

STUNIDOT KRITIDAZÄLA

Vilagans bäldik sagon, das nif no ofalon tü Kritid atyelo. Del bü Kritidasoar binon glumidik, ab dü neit, ekö votafomam magivik; nif vo falon e tegon felis äs folgulem neleigik.

Tü göd Kritidasoara golobs plödio ad bumön nifamani pö solam, tän, pos fidäd, ramenobs peinabimi e liägatuis de farmadom. Su lomioveg, primos dönu ad nifön. Poso kanitobs Kritidalidis plödü glüg, tän zü vilag lölik. Mens maifükons domayanis okas e lofons obes bastetilis svidik vönaoloveik äsi drinedis hitik. [[Fövot.](#)]

XII:95:2008

VII. Sanctis de captivis

Quantopere es sacrata tu,
O solitudo carceris!

Petrus Paulusque: nonne erat
Uterque in vinculis

Quorum successor: nonne erat
Johannes quondam in carcere?

Et Marcus, vinctus funibus,
Ascendit regna coelitem.

Male et constrictus vinculis,
Gabinus ivit ad Deum.

Et Pamphilus et Agatha...
Sacrabant dura vincula.

Sanctorum, ehem! tot particeps,
Laetabor in custodia !

Amen !

VII. Dö fanäbs saludik

Liomödo pasaludikol,
o soelöf fanäböpa!

Petrus e Paulos: no-li ebinoms
bofiks seimna in jänäds?

Posan olik: no-li ebinom
Johannes seimna in fanäböp?

E Marcus, petanädöl dub jänäds,
äxänom lü regän silibelödanas.

Igo Gabinus, pamütom fa jänäds,
ägolom lü God.

E Pamphilus ed Agatha,
äsaludükons jänädís düfik.

Kompenöl saludanis somödik,
ofredob in fanäböp!

So binosös !

[[Primot.](#)]

Lätiko bed vamik benogetedon alani, ab no büä elägobs stogis futü bed ed elülogedobs lätikna lü nif.

Kritidazäl sinifon lükömi flenas, balans pos votikans, filöpi lelitik e fidedi hitik, tän slifavabobs donio ve lubels e sketobs su lulak peflodöl vilaga, du alan lenlabon hätis e särvigastofädís vielikis, e yäkis nulik. E pödaglun valikosa binon glüg vilaga.

Binos Kritidazäl nifik memidovik, sodas dü yels okömöl kanoy i konön ciles atosi, leigoäs bäldikans timü et äbeopenons yelis epasetiköl obes.

XII:96: 2008

BAISENÄL LÖLÖFIK

(fa hiel Frank Roger)

Golölo mu neviviko da legad, hiel Frederick ämurom biedäliko: „Tü del semik lögs oba odofälons obi, e no plu okanob juitön spatili oba aldeliki.”

Estopom dü timüls ömik ed elemufükom kapi. Tik somik äliedükon omi, bi atos ösinifon, das no plu ölogom fleni bäldik oma, hiel Bruce, e somikos öbinon nebuäd gretik. Äjuitom telspikotis ko flen oma levemo. Dels no binonsöv sufäloviks nen ons.

Kälöfiko efövom spati oka, no nen fikuls. Älogedom föfio lü kopafomi, kel äseadon su bam. Äbinom-la-li bäldan Bruce? Ägolom vifükumo. Tefü bäldot oka äsi stad lögas oka, ämutoy prüdön lo notod somik.

Nilikölo, äkanom logön anu, das jenöfo äbinom el Bruce it. Id el Bruce äkanom logön fleni oka, to logamafäg pemiedüköl oka, bi äprimom ad vinegön ed ävokedom: „Glidis, o Fred! Blesir kion ad logön oli dönu!”

El Frederick äbinom nennatemik dub töbid, ed äbinom mu kotenik ad seidön oki su bam. Istebedom jüs äkanom natemön nomiko, ed äsagom:

„Ven spatob aldeliko, binos klülik, das no plu binob yunan.”

El Bruce änutom sio. „No binol soelan, kel labol säkädis. Mutob koefön, das no kanob jäfikön me dins kaenik. Vo hetob бүдөмис alsotik fagoseatik kobü knopils onas. No kanob logön sümbolis su ons, e mutob ai nämükön tonodi. Daut obik blamof lilamafägi oba.”

„Memob nog timi, kü ärönob dü düp bal aldeliko,” äfövom el Frederick. „Igo da rein, igo ven äkoldikos. Äbinob ga saunik! Esagob-li ole, das ün yunöf oba ävilob binön latletan? Ön mod at äspelob ad getön fami e moni mödik. Ab tikamagot somik no äpliton palis oba; ävilons, das ötuvob cali gudik.”

XII:97 2008

„Gudö!” ägespikom el Bruce. „Obo, memob televidömis e radionis büik. No älabons бүдөмис fagoseatik. Ämutoy lüvön kovenastuli ad pedön knopis gretik su parat it. Neai äbinos säkäd pro ob. Ab anu valikos dalabon бүдөми fagoseatik. Anu dabinons dins nulik so mödiks: nünöms, telefons polovik; no kanob gebön onis – buükob ad nelabön dinis somik.”

„Fatül oba ävilom, das övedob bukädanolavan. Ekö cal gudik, äsagom. Oneodoy ai bukädanolavanis. No ätaom ta rönil, ab no äkanom dasumön rönili as karieri calik. No äbinon vob fefik, äsif no ökanoy kosidön as latletan. Pals obik äbinons boso smalaladäliks, ab äbitons somo ad frutid oba. Ävilons, das cal oba öbinon sefik ad kosididön famüli. Nu, ced siämöfik, no-li?”

El Bruce änutom. „Telefons polovik et maleditik binons dins negudikün, kelis ai elogob. Daut obik äjonof obe okiki. Töbo äkanob logön knopis ota. Semikna loegob ofi klavön me on nen spikön u lilön. Binon-li somikos vo telefon-li? Ed ekö paratül votik ko kapakosädöms, keli posson obik polom ai. Lio nemoy-li oni? Eglömob. Mem oba no binon gudik. E lilamafäg oba! Esagob-li ole, das lilamafäg oba no binon leigo gudik äs büo?”

„Si!” äsiom el Frederick. „Nu no efe sagob, das bukädanolav no äbinon cal gudik. Vo no blamob palis obik, das esleifons obi lüodü cal at. Ägetob mesedi gudik, ed ai äkanob kosididön famüli obik. Ye ai ävilob rönön ä rönilön.”

Suemob oli gudiko. No kanoy stöpön progedi, ab neai oloegol obi gebön bali polovikas telefonas. Buükob telefoni nomik, do mutob koefön, das semikna no gudiko lilob lüspikani oba. Balido äcedob, das telefon it no gudiko äjäfidon, ab poso isagoy obe, das lilamafäg oba äbinon dumik. Ya esagob-li osi ole?” El Frederick ämeditom boso. „No, ab niludob, das bäldikobs, ol ed ob, ai plu.”

Dü timül, küpäl ela Frederick äjäfikon me meibs delas moik. Äkanom lielön spikön eli Bruce in pödaglun nen lilön kuratiko uti, keli äsagom. Sekömölo se drimäl oka, äsagom:

„Anu tim ekömon ad mogolön, o Bruce.”

XII:98 :2008

„Id ob ogolob lomio, o Fred.”

So – jü odel ! ”

„Jü odel !”

Bofikans omas älöädoms, älemufükoms ode nami, ed ämogoloms.

„Telspikotis at juitob vemo,” ätikom el Frederick mogulölo. „Bäldan gudöfik Bruce, om ed ob, labobs lifayelis ot, ibo i baisenäli lölöfik. Binobs menäda ot, kel nepubon pianiko. Sötobs löfilön timülis at dulü ons. Ün del semik, balan obas obinobs mo, täno votikan obinom soelik: ün tim et omutoy bitön ma pötam gudikün.”

Ab äsenälom, das el Bruce no ai äkompenom lölöfiko ko telspikot. Ba äbinom-la boso neküpälik, ba lilamafäg oma no äbinon-la äs büo, igo ven neai imäniotom osi – u ya imäniotom-li osi?

Gegolölo lü klinig privatik ätikom: „If lögs oba dälonis osi, ogekömob odelo.” Ya äbüologom telspikoti votik ko flen oka. „Nu, nem omik – kis binon-li? No veütos – omemob nemi sosus ologob omi dönu.”

El Bruce äbinom flen gudikün oma. Sötoms koboblibön. Baisenäli lölöfik somik äbinon maged nesuvik.

PRON VOLAPÜKA

Volapük pespiköl dalabon jöni patik. Bi no laboy pöti ad lielön spikön püki, jön vödas pespiköl mödiküno peperon. Bi kazet falon valemö sui silab lätik, pük geton dubo ritmuti mu föfüköli. Sekü atos, pron verätik binon zesüdikum, voto vobedi, samo, poedotas onepubon.

In Gramat Volapüka, hiel Arie de Jong ekleilükom nomis tefü pron püka. Xamolsös, begö! sökölösi:

XII:99: 2008

Lekazet binon **vetik**; **näikazet** binon **leitik**. Liunil dis vokal pladulon **näikazeti**, e kazet pepenöl pladulon **lekazeti**.

In Volapükavöds plusilabik – lindifos, va vöds at binons sio u no koboädavöds – **kazet**, mögädo: **lekazet**, binon ai su **finasilab**. Samo : kanitán, spiköfáv, sikomór.

Vokats tel u kil näi ods papronon soelo. Samo : rein = re-in, baiäd = ba-i-äd.

In defomamavöds me foyümot pedefomöls, **näikazet** binon kösömiko su foyümot ad lelogädükön plu sinifi vöda. Samo in vöd: **nekotén**, lekazet binon su finasilab: **-ten**, e näikazet su silab foyümotik: **ne-**. In vöd : **fäimasonön**, lekazet binon su finasilab: **-nön**, e näikazet su silab **‘i’** foyümotik: **fäi-**.

Tefü geb näikazeta in koboyümavöds, distidoy jenetis tel, efe va lim balid koboyümavöda peyümon len lim sököl me yümatonat: -a- ud -i- u no. Üf lim balid no peyümon me yümatonat, näikazet binon su silab lätik lima at. Samo: **tümyelik**, tavenenmedín. Üf ye lim balid peyümon me yümaton somik, näikazet binon su silab fo yümatonat at. Samo: **vienasplodül**, neitabonät, **Nolüdapoveán**.

Vokats papronons ön mod bal. Vokat alik diston so kleiliko de votiks, das brefed u tened vokatas at no odämükons lelilövi vödas, bisä te demoy proni verätik onas. Födü lelilov, digädos komandi ad sagön no tu vifiko vödis, demön kazeti verätik, pronön kuratiko tonatis valik, beiädön tonati nonik e vitön tenedi vokatas. Ekö sams tel ad jonön proni verätik:

Búk gedík licinón vönaó.

Löpió efalón donaó

Suí kápakusén.

Ag! ekö dólisén !

Ekömón kápifláp löpaó.

Generál-Maredál de Meróp

Lëbüdis ägívóm ga nen rop.

Plüt ba - i - ädó

Ekondötóm so;
Lefödí egetóm nu lü trop.

REGISTAR.

Lautans materas Volapükik.

Bishop Brian R.	4, 22, 28, 35, 36, 38, 41, 43, 48, 49, 50
Jong, Arie de	36, 44
Meira Sérgio	5
Midgley Ralph	4, 6, 8, 8, 9, 13, 14, 17, 17, 21, 21, 25, 25, 26, 28, 29, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 39, 41, 42, 42, 44, 45, 46, 48, 49, 50
Pontnau Robert	10, 13, 18, 33, 37
Redgwell John	11, 20, 20, 23, 31, 38

Lautans vödemas ini Volapük petradutölas.

Deng Xiao Ping	24
Ebner-Eschenbach, Marie Freifrau von	20
Fan Li	46
Halévy Ludovic	20
Han Fei Zi	24
Kafka Franz	5
Laotse	20, 24
Mackay John Henry	29
Pilgrim Adrian	26
Roger Frank	4, 8, 14, 17, 21, 25, 32, 34, 39, 42, 46, 50
Schleyer Johann Martin	36, 38, 41, 43, 48, 49, 50
Socrates	20
Zhou Congguo	24

Nunods dö jäfs kadäma.

6